

ORFEÓ CATALÀ

Memoria Resse-
nya, corres-
ponent al any
1901, llegida
en Junta General lo día
19 de Janer de 1902

per lo Secretari,

Frederich León y Luque

ORFEÓ CATALÀ

ORFEÓ CATALÀ

Memoria - Ressenya

corresponent al
any 1901

✱

per lo Secretari,

Frederich León y Luque

ORFEÓ CATALÀ

Memoria Resse-
nya, corres-
ponent al any
1901, llegida
en Junta General lo día
19 de Janer de 1902

per lo Secretari,

Frederich León y Luque

Magistros y quíquich

COMPANYNS:

SENYORAS: SENYORS:

ASCA molt agradosa es per qui estima al «Orfeó Catalá» y á Catalunya, intentar descriure l'esplet de vida y de gloria desenrotllat per nostra Institució, viscut y fruït colectiva-ment ab cor y ánima per tots nosaltres durant l'any prop-passat. Tan sols lo fonamentat temor de no portar á terme ab lo lluhiment que jo desitjaria, aquest treball que 'l Reglament m'imposa, me fá sentir l'amar- gor del dubte que aniquila la voluntat y debilita la forsa de mon ago- biat esperit. Vostra benevolensa: heus aquí la esperança qu'encoratja y conforta las meas migradas energías; sens ella la Memoria d'enguany no fora pas digne de vosaltres, ardis companys del «Orfeó Catalá».

L'any comensá, per disort, ab tristors. Socis del «Orfeó» portats per l'amor propi exagerat y per la gelosía, féren sembrada de malas llevors en terror ahont las passions podían granarhi. Encegats, no per l'amor sinó per l'odi, conreuaren aquest terror y las pasions esclataren: al bell mitj d'aquest camp de dauradas espigas y de gentils rosellas, hi aparegué la cugula. L'entusiasme per la Patria y per l'Art, escalf amorós que fins llavors havia tingut agermanats als que s'aixoplugavan dessota 'l sostre de nostra benvolguda Institució, va tornar-se en suspicacias, recels, gelosías, rancúnias, desafecte als mestres; passions que no cáben dintre 'l cor del artista y del patriota sadollat per l'ideal altruista de la redemp- ció de la Patria, enmatzinant l'ambient d'aquesta llar amorosa, arrecés dels que durant el jorn sofreixen las fadigas del treball, y tornantlo en lloch de malestar allunyant d'ell l'esclat de juvenesa, de gloria y d'ale- gría que sempre hi havia niat.

Alashoras fou quan la Junta Directiva que sab lo que representa, lo que val y lo que costa aquest «Orfeo», no va dubtar en péndre una mida extrema molt dolorosa, empró d'absoluta necessitat: la exclusió interina, ab arreglo al article 15.e de nostres Estatuts, d'alguns senyors socis que á juhi d'aquella eran els causants d'aquest malestar.

Aquesta expulsió fou acordada en la Junta celebrada lo día 25 de Janer, recayent tal acort en contra dels Srs. En Aureli Capmany y En Ramón Guitart per unanimitat, y d'En Joseph Cerdá, En Francisco Puiggener, N'Enrich Badía, En Joan Berenguer y N'Andreu Caballé, per majoria absoluta de vots.

La pau y l'armonia tornaren desd'aquell instant á ensenyorirse del esperit dels nostres consocis, especialment de lo que es y será sempre l'ànima, el nirvi d'aquesta Societat: de la secció coral. Y cosa extranya y ben significativa, per qui pensi ab llògica, fou que l'escándol y el bescanteig vingueren, desd'aquell instant, de fóra casa. Certa premsa que del escándol viu y del bescanteig se nudreix tingué prou espay en sas columnas pera motejar al «Orfeo Catalá» qu'es el darrer á qui puga cábre responsabilitat dels actes dels homes que 'l representan, si equivocació hagués sigut el cumplir un dever que 'l bon ordre y la tranquil·litat de tots, imposava á la Junta Directiva, mereixedora de tots els respectes per sa honradesa, bona fé y amor al «Orfeo» y á la causa catalana.

Y no solsament fou la premsa escandalosa la que procurá perjudicar á nostra Societat: los senyors Cerdá y Guitart posaren *demanda de major quantia* al «Orfeo Catalá», y mentres aquest havia sempre recullit en son pas triomfal llores y palmas dels bons aymants de Catalunya, y sols de sos enemichs, que ho son els de la Patria, havia sofert persecucions y vergassadas, se vegé conduhit per gent que havia alletat en son mateix sí, enfront d'un tribunal de justicia en caracter d'acusat valentse d'un advocat conegut per sas íntimas conexions ab cert periódich que sempre ha demostrat un ódi irreductible envers l'«Orfeo» y la seva tasca artística y patriótica. No volém fer mes consideracions referents á n'aquest enutjós assumpto. Nostres consocis en Junta General sabrán fer justicia y per demunt d'amistats y d'antipatias hi posarán l'amor á l'«Orfeo Catalá»; vetllarán serenament per sa prosperitat y contribuirán una altra volta á consolidar sa magestuosa creixensa y á fer sempre respectable el seu bon nom y la seva gloriosa historia.

D'un altre cas tinch de donar compte en el que la Junta s'ha vist també obligada á fer ús de midas dolorosas y es aquest de tal naturalesa que m'impideix calificarlo clarament com deuria y com mereix.

En sessió de 25 de Juny la Junta Directiva tingué de recorre á una mida de rigor extrem contra 'ls Srs. En Joan Guasch y En Vicens Guasch, fentse precisa també la expulsió interina fins y á tan no fos ratificada per la Junta General, per negarse dits senyors á donar explicacions satisfac-

tories que repetidament els hi havia demanat la Junta, referents á interessos materials del Orfeó Catalá.

Igualment han sigut donats de baixa de la Secció coral alguns senyors coristas per no assistir als ensajios ab la assiduhitat que devían, cosa que dificulta en gran manera la tasca artística de nostra Societat y fá en cert modo xorca la bona voluntat y entusiasme dels mestres y coristas que compleixen ab fé els compromisos que voluntariament s'han imposat. La Junta Directiva tot planyentse d'aquesta mida de rigor, está convensuda de que fora convenient mantenir un saludable rigorisme.

Tota volta que de tristors parlém, tinguém un mot piadós pera aquells companys qu' enguany han fugit de nostre costat pera endinzarse en lo misteri de la mort y reposarhi en santa pau, deixantnos á nosaltres l'agredols d' una trista, á l' hora que agradosa recordansa de lluytas y de glorias compartidas ab frisós, ab patriótiich entusiasme. Son aquestos N' Enrich Serrat, En Joseph Bosons, En Joan Pujades, N' Antón Prunell, En Jaume Amat y En Marián Guarro, socis protectors, y Na Teresa Aguilera y En Francisco Puig, coristas. Ploreulos quan canten ó escolten L' Emigrant, que son bons fills emigrats de Catalunya que no podrán gaudir dels venturosos jorns de llibertat de sa aymada Patria. Recordeulos com soldats allunyats d' aquesta terra en los jorns de combat, en los jorns en que una riallera aubada prediu ja lo que ha d'esser la Catalunya del pervindre, la Catalunya dels nostres somnis de grandesa, la Catalunya revifada, tota ideal, d' Art, de Ciencia y de Treball. Encoratjeuvós ab son exemple y feu per manera que sas energías, que com totas las forsas del Univers, jamay se destruheixen y sols se trasformen dins de la Eternitat, esdevinguin encarnadas ab vosaltres y vos servescan pera rompre ab forta estrevada, ab los cors, ab los cervells y ab los brassos, las cadenas ab que vilment engrillonan, homes sens ideal, á la nostra Patria.

Es verament envejable el bon nom que l'«Orfeó Catalá» ha conquistat dintre y fora de casa nostra. Avuy, la visita al «Orfeó», es obligada tasca pera tot hoste il·lustre de nostra Ciutat.

Durant l' últim any han visitat nostre casal, escoliant admirats nostra massa coral, Monsenyor Carselade du Pont, Bisbe de Perpinyá, lo día 10 de Janer; lo Mtre. Richart Strauss, lo día 3 de Mars; lo pianista Raoul Pugno, lo día 24 d' Abril; En Francisco Pi y Margall (e. p. d.), lo día 5 de Maig; los Srs. Delegats Biskaytarras, lo día 18 de Juny; lo Director de la *Scola Cantorum*, Mr. Charles Bordes ab lo tenor del *Quator dels Chanteurs de Saint Gervais*, Mr. Jean David, lo día 5 d' Octubre, executantse en cada una de aquestas visitas los següents programas:

Concert donat en nostre local ab motiu de la visita del *Mtre. Charles Bordes* y de 'n *Jean David* la nit del 5 d' Octubre de 1901.

Las Sagetas que Amor tira	<i>Brudieu.</i>
Pregaria á la Verge del Remey	<i>Millet.</i>
Dómine Puer meus Jacet	<i>Bordes.</i>
La Aucellada	<i>Jannequin.</i>
Lo Cant dels Aucells	<i>Millet.</i>
La Pastoreta	<i>Vives.</i>
La Filla del Marxant	<i>Clavé.</i>
Los Xiquets de Valls	<i>Weber.</i>
<i>Mr. David.</i> —Air d' Euryante	<i>Bordes.</i>
» Promenade Matinale.	<i>Nicolau.</i>
La Mare de Deu	»
La Mort del Escolá	<i>Schütz.</i>
<i>Mr. David.</i> —Je veux louer sans ces se le Seigneur	<i>D' Indi.</i>
» Prologue du chant de la cloche	<i>Millet.</i>
Los Segadors.	

Ab motiu d' aquestas visitas, l' Orfeó ha comensat un llibre d' autografs, que al present es ja una preuhada joia per la valua de las personalitats que hi figuren.

Pera commemorar l'odiós embarg de nostra estimada Senyera, el día 22 de Setembre se feu entrega del obsequi que diferents entitats de Catalunya y Mallorca dedicavan á enriqueir lo preuhat símbol de nostra Associació. Ab aytal motiu s'organisé una simpática festa á la que hi concorregueren los representants de ditas entitats entre ellas una nombrosa Comissió de la Unió Catalanista, y gran nombre de personalitats notables en lo Catalanisme, entre las que hi figurava, en representació dels demes diputats regionalistas per Barcelona, En Sebastiá Torres. Lo President de la Comisió iniciadora del obsequi En Joan de la C. Coca, pronunciá un lluhit parlament donant compte dels treballs realisats fins al moment de fer entrega de dit obsequi, consistent en una rica argolla d'or ab finissims esmalts ahont hi campejan los escuts de las comarcas contribuyents, destacantse com á tanca de dita argolla un artístich esmalt sobre or representant un Sant Jordi ofrena de la *Unió Catalanista*, quin dibuix es degut al notable artista catalá En Alexandre de Riquer y extret del projecte que ha d'ornamentar la bandera que las donas de Catalunya ofereixen á la Unió Catalanista.

Lo President de la Junta Permanent d'aquesta entitat, Sr. Folguera y Durán, ab paraulas d'una eloqüencia corprenedora posá de relleu los titols de gloria que per sas gestas patrióticas y artísticas se deuenh regoneixe al «Orfeoó Catalá». Posá á nostra Institució com á capdal de totas las artísticas catalanas quinas — digué — han de pendre son exemple y seguir lo camí que l'«Orfeoó» ls hi esbrossa, fent una hermosa comparació ab la *Unió Catalanista* la que porta també 'l seguici de las entitats patrióticas que per tot Catalunya treballan per las reivindicacions de la Patria.

Nostre President, En Joan Millet y Pagés, contestá donant mercés per l'obsequi tributat al «Orfeoó», per las entussias y sentidas paraulas del Sr. Folguera y per l'assistencia á la festa dels representants de nombrosas entitats y personalitats que honraren l'acte ab sa presencia. Tot seguit s'organís un concert en obsequi als presents y com á expressió del agraïment del «Orfeoó» envers los donants de la esmentada joia, cantantse 'l següent programa:

Concert donat en nostre local ab motiu de la entrega del obsequi á nostra *Senyera* lo día 22 de Setembre de 1901, á la tarde.

Lo Cant de la Senyera	Millet
Lo Rossinyol	Mas
Las Sagetas que Amor tira	Brudieu
La Mare de Deu	Nicolau
La Mort del Escolá	»
Credo de la Missa del Papa Marcello	Palestrina
Los Segadors	Millet

Fou aquesta una Festa ahont l'esperit catalanesch omplená de joia nostres cors.

L'*Unió Catalanista* fou victorejada xardorosament, demostrant aixís, en la representació de la *Unió* nostre agraïment pel gran número d'entitats adheridas á la mateixa, que durant el pelegrinatge artístich y patriótic del «Orfeoó Catalá», han colaborat á nostra obra y ns han distingit ab obsequis y delicadas atencions.

Aixís mateix durant aquest any l'«Orfeoó» ha rebut altres ben valiosos regalos commemoratius d'altres tantas excursions efectuadas, entre ellas una lira de plata ab adornos característichs construhits de suro, donatiu del Ajuntament de Sant Feliu de Guixols. Un artístich drap de domás brodat, ofrena de las damas sitgetanas. Una col·lecció de vistas fotogríficas, ab march, dels principals llochs de Sitges, donatiu del Ajuntament de dita vila. Una expressiva dedicatoria impresa sobre satí en caracters gótics y á son voltant pinturas alegóricas entre las que s destaca la se-

nyera del «Orfeo», tot enquadrat en un artístich march d' istil modern, y infinitat de coronas y lloers de las societats francesas dels llochs visitats per l'«Orfeo» durant sa excursió pel Mitjdía de Fransa.

L'«Orfeo Catalá» que no deixa pas may de banda sens oblidar sas tas-cas artísticas, el moviment patriótic de Catalunya y que ha procurat sempre cooperar y contribuir á n'aquest moviment, ha tingut aquest any prop passat ocasió de manifestarho públicament en duas ocasions, si bé la primera fou ben sensible ja que 's tractava de la perdua del que fou Sr. Bisbe de Barcelona, Dr. Morgades y Gili, il·lustre Restaurador de nostre monument històric, del antich Monastir de Ripoll.

L'«Orfeo Catalá» concorregué ab senyera alsada y una nutrida representació de la Junta, coro y socis protectors, al enterro del Bisbe Morgades verificat el día 10 de Janer. Aquest tribut al Bisbe catalá que tan treballá per la renaixensa de la Patria catalana y que tan s'havía interessat per nostra Institució, fou una ben petita manifestació pera correspondre als mereixements de tan il·lustre patrici.

També l'«Orfeo» respongué ab entusiasme á la crida que feu la Unió Catalanista, assistint á la manifestació que 's realisá com á protesta per l'empresonament de 30 companys catalanistas que en la nit del 11 de Setembre anaren á portar unas coronas al peu de la estatua del martre de las llibertats catalanas En Rafel de Casanova, quina manifestació tingué per objecte repetir tot Barcelona ab representacions de tot Catalunya, l'acte realisat per dits companys.

Prácticas y de moltíssima importancia son las melloras que enguany s'han realisat en lo mobiliari y domicili social. L'arreglo de las salas de Secretaría y Biblioteca ab nou mobiliari y decoració; las obras portadas á cap pera fer mes útils, per lo gran nombre de socis que acudeixen á nostres ensaios y festas, las salas voreras al saló de concerts; l'arreglo d'una nova sala de café y conversació, han transformat totalment l'aspecte de nostre local. Ab tot, el nombre sempre creixent de socis fá que continuhi essent un problema digne d'estudiarse, el procurar per l'«Orfeo» un local apropiat y que respongui á la necessitat de dotar á nostra Institució y á Barcelona d'una sala de concerts. Al efecte, existeix nomenada una Comissió composta dels Srs. Martínez Gras, Farrarons y Sabates, pera fer treballs encaminats á facilitar la resolució d'aquest difícil problema.

Lo projecte de Caixa de Previsió y Socors pera 'ls coristas del «Orfeo» ha sigut també estudiat per una Comissió composta dels Srs. Ricart Permanyer, Antoni Suñol, Abel Bonet, Joseph Montlleó y l'infrascrit. Pre-

sentat dit projecte á la Junta Directiva del «Orfeo Catalá», aquesta oficiá á la Junta de la Germandat pera posarse d'acort per la manera d'iniciar aquesta reforma havent donat aquesta darrera la seva conformitat al projecte y creyem no está lluny l' hora de comensar los primers ensajis práctichs d'aquesta naixent Caixa de Previsió y Socors.

La Biblioteca y Arxiu musical, han crescut molt considerablement en lo transcurs del any passat. Aumentada la consignació per la compra de llibres fins á 360 ptas. anyals, ha facilitat l'adquisició de moltes obras als preus reduhits que 's cotisan los llibres venturers.

Nostre Bibliotecari En Francesch Pujol, ab una constancia admirable y ab lo gust exquisit que li son propis, ha fet una encertada selecció en la compra de llibres que l'acreditan d'excelent Bibliotecari. Tots n'hi devém agraphiment, puig la creació d'una bona Biblioteca ha d'esser una de las preocupacions dels que dirigeixen nostra associació.

Durant lo passat any s'han rebut donatius de las entitats y senyors següents:

Excm. Ajuntament. — Ilm. Dr. D. Joseph Torras y Bages, Bisbe de Vich. — Felibres de Mount Pelié. — Delegats biskaytarras. — Catala-nistas de Sant Feliu de Guixols. — Id. de Manresa. — Administració del Teatre del Liceu. — Dr. Frederich Viñas y Cusí. — D. Manel Urgellés. — D. Manel Rocamora. — D. Marian Vayreda. — D. Felip Pedrell. — D. Lluís Millet. — Dr. Frederich Leon y Luque. — D. Joan Salvat. — D. Joaquim M.ª Ribalta. — D. Eussebi Viladoms. — D. Joseph Garreta. — D. Pere Alegre.

Inventari de la Biblioteca literaria y del Arxiu musical del Orfeo Catalá

BIBLIOTECA LITERARIA

Segons inventari actual obras 609 volums 751

del any passat 238 » 270

Aument » 371 » 481

De las obras ab que s'ha aumentat la nostra biblioteca han sigut adquiridas 204 ab un total de 274 volums, y 167 ab un total de 207 volums son donatius de las entitats y senyors avans esmentats.

ARXIU MUSICAL

OBRAS

Segons inventari actual	753
» » del any passat	616

Aument 137

PARTS CORALS

Segons inventari actual	16,440
» » del any passat	13,090

Aument 3,350

L' estat econòmic de nostra Societat no desdiu de totes las altres sanitosas manifestacions de nostra vida social. Ab tot y 'ls quantiosos gastos de la reforma de local y adquisició de mobiliari, ab tot y el déficit de 17.097'98 pesetas de nostra excursió á Fransa, després de pagats tots los deutes del «Orfeo», exceptuant un préstam de 5.000 pesetas fet per En Joan Millet, restaban en caixa á 31 de Desembre 2.326'83 pesetas.

Com se veu, la bona administració del «Orfeo» ha fet que aquest pogués realisar sense restriccions los seus fins y presentarse á la deguda altura en materia de local presentable als ulls dels visitants, y de relativa comoditat pera 'ls senyors socis.

Pogué també efectuar sa importantíssima excursió á Fransa, y tot aixó es degut al interés ab que la Junta, y de una manera especial el senyor Tresorer, En Tomás Millet y Estapé, han distribuít els ingresos de nostra Societat per lo que 's fan merexedors de nostre aplaudiment y confiança.

Cal consignar que contribuiren ab sos donatius á aixugar el déficit que ocasioná la expresada excursió al extranger los senyors Joan Millet y Pagés. — Joaquím Cabot. — Joseph Mansana. — Vicens de Moragas. — Joan Costa. — Jaume Fonolleda. — Frederich Batlló. — Alexandre M.ª Pons. — Emili Cabot. — Geroni de Moragas. — Tomás Millet. — Frederich Font. — Feliu Mora. — Lluís Serrahima. — Joan Serriñá. — y Frederich León y Luque.

La tasca artística del passat any, ha sigut una altra coratjosa empena en lo camí de llorers de nostra aymada Institució.

El nombre de concerts y excursions demostran ben á las claras la vitalitat asombrosa que gosém y cal felicitar nos tots y felicitar molt espe-

cialment á Mestres y Coristas y sobre tot al geni que guía nostres passos, á en Lluís Millet.

Durant la quaresma, del 24 de Febrer al 24 de Mars, se doná una serie de 10 concerts junt ab l'orquestra del Gran Teatre, baix la direcció del mestre Nicolau, havent vingut pera dirigirne dos, el célebre Richard Strauss, d'Alemanya. L'«Orfeo Catalá» hi tingué gran feyna que fou de profit y satisfacció pera nostra Institució. Se comensá la serie ab la audició complerta del Gran Requiem, de Berlioz, un dels impulsadors més enérgichs de la música moderna. Nostre chor no había executat may cap obra de tan grans proporcions. Sens dupte allavors n'estavam lluny de las estimadas cansonetas de la terra; havíam volat amunt en las cimas de las montanyas de las grans concepcions del genis que, com altíssimas fitas, senyalan el desenrotllo y esplendits moviments del gran art; y nostre chor la aguantá ferma y dignament aquesta grandiosa obra. Obra justament discutida per la exagerada tendencia á descriurer la *lletra* del text litúrgich pro oblidantse sovint del *fons*, del ánima d'aquella sublim tragedia. A Berlioz se l'acusa massa sovint d'aquest pecat, perque en te molts de páginas en que s'hi trasllueix una ánima posehida de la santa inspiració, ánima videnta y expressiva de lo bell, pro la veritat es que en la missa de morts el gran romántich no es sincer pas sempre y sas ideas no corresponen á la vida profunda del text.

De totes maneras, la concepció es grandiosa y potent, y la execució devegadas mervellosa. Obras d'aquesta mena s'han de fer conèixer al públich; es una obligació nostra mostrarlas, perque evidencian la tendencia característica d'un gran artista.

En un dels concerts d'aquesta serie l'«Orfeo» tingué'l goig de cantar el *Cap vespre*, aquell esplendit chor á setze veus, baix la batuta de son célebre autor. Strauss mostrá marcadament estar contentíssim de la execució que había donat nostra massa coral á sa composició. Veusaquí un motiu de llegítim orgull pera mestres y coristas.

No havém de pasar per alt tampoch la represa de la Novena Sinfonia de Beethoven, la obra capdal de la música sinfónica. Cada vegada que la reprengueu, joh cantors nostres! feuho ab aquell sant entussiasme y amor que mereix aquella altíssima concepció d'un dels mestres del art de la humanitat.

Aquestas obras enlayradas anavan acompanyadas en aquells concerts de las demás pessas de nostre repertori, molts d'ellas cansóns de la terra é inspiradas en aquella llevar sanitosa que no pot menyspreuhar tot artista catalá que no vulgui fer art bort. Es per aixó que nostre «Orfeo» no las olvida may, y encare que siga en un Liceo, ahont sembla solzament hi escayguin obras pretenciosas, las presenta, las cansóns, frescas y xamosas com son, fentlas aplaudir, refrescant aquella atmósfera bon tros viciada per las convencions de la ópera italiana.

Per celebrar l'èxit artístich dels Concerts de quaresma s'organisa una excursió d'esbarjo á la Conreria, la que doná lloch á extrenyer més los llassos de germanor y en la que 's demostrá una volta més las altas cualitats de discreció de nostres coristas, ja qu' en dita excursió regná la mes falaguera expansió entre tots, retornant á ciutat ab lo goig d' haver passat un dia en bona germanor.

En 28 de Juliol se doná en el Teatre de Novetats un concert matinal dedicat als senyors socis protectors del «Orfeo». En dit concert tingué lloch la primera audició de *La Mare de Deu*, del mestre Nicolau. Lo que 's proposava nostre bon amich en aquesta composició ho explicava ben justa y hermosament en la carta dirigida á nostre director y insertada en el programa del dia, dihent entre altres cosas, que la poesia *La Mare de Deu*, d' en Gual, l' hi había sugerit la idea de pendre també la cançó popular, no com á tema pera desenrotllar tal com ' generalment ho entenen els músichs, «sinó com á *nomo* com á embrió, d' una melodia que, tot conservant el sabor popular y catalá s' anés desenrotllant sobre un fons armónich inspirat en aquells «Oh... oh!» ab que la mare tot breçant; interromp el ritme de la cançó y envolcalla son fill ab una alenada de amor». Que 'l mestre Nicolau lográ son propòsit, no cal vos ho conti, tots l' havéu sentida la santa poesia que s' en desprén d' aquella melodia vella y nova al mateix temps, y d' aquell fons armónich, que nos torna la innocencia de la infantesa y nos desperta el recort de la esclaforeta dels braços de la mare. En Nicolau, ab la *Mort del Escolá*, nos havia donat un cuadro admirablement sentit de música popular; ab la *Mare de Deu* nos regalá una *imatje* amorosa de la verge cansó catalana.

En aquest concert s' hi estrená també el diálech esperitual *Dómine puer meus jacet* que 'l director de la Scola Cantorum de París, Mr. Bordes, va tenir la galanteria de dedicarnos. Aquesta difícil composició, per més que no es d' aquellas que á la primera audició agafi de plé al gros públich, va fer sensació á nostres socis, y es que hi han trossos verament sentits en que 'l text evangélich y la música fonentse, penetran fundament a l' ánima.

L'«Orfeo Catalá» deu guardar sempre agraphiment al distingit mestre francès per la dedicatòria de aquesta notable composició.

En el mateix concert estrenarem encare dos chors més: *La Batalla de Marignan* y *Pobre cor*, de 'n Jannequin, los dos de ben diferent caràcter, ja que *La Batalla* es tota descriptiva com l' *Aucellada* y l' *Pobre cor* es tot íntim, digne del títol

La Batalla tingué mols aplaudiments, pro pot ser no va engrescar tant com l' *Aucellada*, del mateix autor. Y no es que *La Batalla* tingués menys valor musical, al contrari. En aquesta hi ha més riquesa melódica, una estructura més ample que en l' *Aucellada*, pro aquesta te ó s' hi poden fer mes varietat de matisos; la repetició del tema principal el fa perma-

neixer en la memoria y els deliciosos xerroteigs dels aucells fan més gràcia que las canonadas y sorolls de las armas.

El *Pobre cor* casi 's pot dir que no va agradar, y á fé que 's ben sentit, ben hermós, tot sentiment; pro te un inconvenient per entrar depressa al cor del públich, y es la tonalitat vaga que guarda tot ell; tonalitat vaga pera nostres oïdos moderns que están com viciats dintre nostres únichs modos major y menor.

Nostre «Orfeo» prengué també part en lo festival que en honor d'en Verdi tingué lloch al palau de Bellas Arts el día 16 de Juny, cantanse la *Mort del Escolà* y la *Patria Nova*, ab la cooperació de l'Escola municipal de Música, Banda municipal y las orgas elèctriques y baix la direcció del mestre Nicolau. Com á recort d' aquesta festa, foren repartits á nostres coristas uns bonichs diplomas alegórichs.

Ab motiu de la visita del *Quator de solistas de la Scola Cantorum de Paris*, que dirigeix Mr. Charles Bordes, l'«Orfeo» prengué també part en lo Concert organitzat per l'Associació Musical en lo teatre de Novetats el día 23 d'Octubre. L'èxit dels simpátichs cantors de l'«Scola» fou compartit ab l'«Orfeo Catalá». Ab motiu de dit Concert y de la vetllada dedicada á Mrs. Bordes y David, en nostre local social, tinguérem ocasió de sentir una conferència donada á Marsella, á la Sala Messerer per dit mestre, en la que feya elogis que ompliren de goig nostre cor de catalans aymadors del bon nom de Catalunya y de la extensió de sa civilització y cultura.

De retorn de nostra gloriosa excursió al mitj día de Fransa, la Directiva, convensuda dels desitjos de esser escoltat l'«Orfeo» en las pessas que més gros éxit havian obtingut durant dita excursió, acordá que 's celebrés un concert extraordinari el día 6 de Desembre en lo Teatre de Novetats. El programa era ya del tot conegut per nostre públich, empro aixó no fou causa per deturar l' esclat d' entusiasme d' aquella munió de lo mes distingit de nostra ciutat, que s' apilotaba en l' espayós teatre. Aquestas probas de simpatía y de patriotisme envers l'«Orfeo» y Catalunya quedarán grabadas per sempre més en los cors del socis de aquesta institució y els hi senyalarán el camí que deuen seguir mestres, coristas y Directiva.

L'«Orfeo» no ha pas limitat sas tasques artísticas á Barcelona. Sollicitat per bona colla de poblacions catalanas pera lluhir ab son concurs sas festas majors, no ha pogut complaure á tots los que 'l convidavan, si bé no ha deixat per aixó de accedir á las peticions d' alguns, dels pochos que li ha permés lo temps material de que disposa l'«Orfeo» pera presentarse degudament preparat davant del públich.

Per iniciativa del setmanari «Llevar» y de un bon aplech de entusiastas Catalanistas de la joliva vila ampurdanesa de St. Feliu de Gui-

xols, los días 29 y 30 de Juny, visitarem aquell recó de la llatina costa, ahont Ramón Berenguer III y Jaume I organisaren las excursions per la conquesta de Mallorca. L' entussiasme que despertá nostra excursió fou molt falaguer; las poblacions de Cassá de la Selva y Llagostera feren patrióticas manifestacions al pas del «Orfeo Catalá.» L' arribada á Sant Feliu fou brillant. Més de quatre mil personas acudiren á rebre á nostre Institució, veyentse representacions del Ajuntament, del «Nuevo Casino Guixolense»; del coro «Gesoria», de St. Feliu y del «Erato», de Figueras; del «Escut Emporità», de la Bisbal; del «Centre Catalanista», de Gerona; y de las Agrupacions Catalanistas de Palafrugell y Palamós. El Centre Catalá de St. Feliu hi acudi en massa onejant sa hermosa Senyera que fou saludada per nostres coristas ab estruendosos aplaudiments. Posats en camí pera entrar á la vila no pararem de ser victorejats, sobre tot, al pasar per lo carrer Major que presentava un magnífich cop de vista, ab sos balcons endomasats plens á curull de xamosas senyoretas, que practicant la religió d' amor, ensenyavan als homes á estimar á la patria y á olvidar odís y passions que corsecan y aniquilan.

Al arribar enfront de la casa de la Vila, l' alcalde, per medi d' un típich toch d' atenció del nunci, imposá silenci. Cantantse acte seguit, com á salutació lo «Cant de la Senyera», rebut ab grans picaments de mans del inmens públich que omplenaba la plassa de la Vila. Seguidament fou cantat «Lo Rossinyol», que aquell jorn, al cayent de la tarde, ab l' ambient xardorós del Juny y ab la frisansa patriótica que enlayraba cors y cervells semblá més sadollat de poesia que altres voltes.

Tot seguit se depositá la Senyera á Casa la Vila. Lo senyor alcalde expressá lo goig intens que sentía St. Feliu d' hostatjar al «Orfeo Catalá» desitjant que la curta estada en dita població, ens fos de tot punt ben agradosa, oferintnos com á recort una artística lira de plata y or ab l' escut de la Vila fet de suro y ab la següent inscripció: «Sant Feliu de Guixols al Orfeo Catalá, Juny 1901.»

Los actes en que prengué part l' «Orfeo Catalá» durant sa estada á St. Feliu foren los següents: l' ofici que es celebrá á l' esglesia el día 30 ahont cantá Lo «Credo de la Missa del Papa Marcelo» de Palestrina y la «Pregaria á la Verge del Remey» d' en Millet. Mossén Collell feu un panegrích de la influencia de la Fe en la música popular y en las obras dels grans mestres, estant lo sagrat orador felicíssim al enlayrar la forsa dolsa y sublim del Ideal.

Els concerts dels días 29 y 30 foren un continuat éxit per nostre coro. Tan sols una minoría sorollosa exigí que fos cantada la Marsellesa que no figuraba en nostre repertori. Aixó motivá algún disgust, pro res te de particular, era la boyra baixa que venía de Ponent y que trobant lo Pirineu y la tramontana reculava á ran de terra. No tingueu por, ja pujará á la regió dels núvols y es transformará en pluja que assahonará els

campes del Empordà y farà florir en jorn proper l' arbre de nostres lli-
vertats.

Cal fer menció de las visitas fetas al Observatori del Sr. Patxot ahont
s' hi fa ciencia catalana y ahont forem rebuts ab una amabilitat y ca-
rinyo que agraïm de tot cor; y al «Centre Català» ahont desbordats de
entussiasme entonarem tots aplegats las estrofas de nostre himne na-
cional.

La despedida fou un crit constant de ¡a reveurer! d' aclamacions a
la Patria, confosas ab las vibrants notas dels «Segadors» que tothom en-
tonaba sens descans; mocadors y barretinas volejant, ab deliri, donarem
nostre adeussiau al poble guixolench. Allí, com per tot arreu, l' «Orfeó
Català» hi havia sembrat llevor de llibertat Catalana.

Per valiosos elements catalanistas de la vila de Sitges fou organizada
la excursió pera donar un concert al *Teatre del Prado Suburense* el dia 4
d' Agost.

La rebuda que feu Sitges al «Orfeó» será gratíssim recort per tots els
que tinguerem la sort de trobanshi. Una volta feta la salutació al poble
devant de la Casa de la Vila ens encaminarem al «Cau Ferrat» ahont
forem rebuts per son propietari, l' artista genial en Santiago Rusiñol.
Una volta allí passarem una ullada per la munió d' objectes artístichs que
s' hi agombolan. Fou cantat «Lo Rossinyol», com á deferencia envers nos-
tre galant hostatjador, sortint tots ben complascuts d'aquell «Cau» ahont
sols s' hi respira Art y Art català.

La visita al «Centre Catalanista» determiná gran entussiasme, parla-
ments saturats de sava catalanista, Segadors cantats ab fe de creyent y
com á nota animada un bon aplech de noyas enciseras, catalanas de cor
y entussiasmas defensoras de nostres ideals que volgueren fer avinent al
«Orfeó» que també la dona catalana prent part en las reivindicacions de
la patria, fentnos entrega d' un magnífich tapís brodat ab una expressiva
dedicatoria. El concert que tingué lloch á la tarde fou un éxit com sem-
pre, acabant ab un esclat patriòtich que durá fins que emprenguerem la
tornada á Barcelona en mitj d' un deliri, que demostrava lo agradosa que'ls
havia sigut nostra estada en sa hermosa vila y la recansa ab que veyan
anarsen als nostres coristas, los que per sa part no deixavan tampoch
d' aclamar á Sitges per lo bon aculliment ab que'ls distingí.

Solicitat l' «Orfeó Català», per lo jovent catalanista de Manresa, pera
donar un concert en lo Teatre Conservatori lo dia primer de Setembre
s' acceptá ab entussiasme el convit puig un altre volta es presentava,
ocasió pera continuar la patriòtica crehuada. Ferem l' excursió á Man-

resa, á la ciutat cent voltas enrunada per lluytar contra las opresions, á la ciutat que un jorn en l' antigor reuní dins de sos murs á Ramón Borrrell ab aquell estol de caballers de paratje ab aquella munió d' il·lustres ciutadans, ab aquell exércit que llivertá á Barcelona de la tiranía d' Almansor, á la ciutat que un altre jorn en nostres días aplegá dins los murs de sa casa comunal, als patricis catalans que s'hi dongueren una estreta abrassada infantant las bases de Manresa, el símbol de la llivertat de tot Catalunya, la bandera que farà fort y victoriós al exércit que llivertará á nostra esclavitsada Patria.

L' arribada á Manresa fou una d' aquellas manifestacions que corprenen y humitejan ells ulls, per l' emoció del entussiasme, als que ens sentim joyosos al veure el renaixement de la Patria. L' estacio, el parch, els carrers y especialment la plassa, plens á curull de una gentada ab frisan-sas encoratjadoras, aclamacions á Catalunya y á l' «Orfeó» contestadas ab aclamacions á Manresa y á las llivertats arrebasadas per lo Centralisme, estretas de ma y abrassadas de germanor de amichs y d' entussias-tas, respostas ab saludos de nostre Senyera al poble manresá en mitj d' atronadors picaments de mans; caliu patriótic, per tot arreu cors desvetllats al amor á la patria, que farán de muralla á la malehída po-nentada. Heus aquí l' ambient que respirá Manresa el jorn de nostra visi-ta. Els actes realisats á Manresa per l' «Orfeó» comensaren ab el saludo al poble manresá enfront de la Casa de la Vila y «Lliga Regional» can-tanse «Lo Cant de la Senyera», que fou coronat ab grans picaments de mans y ab una pluja de coronas de llorer tiradas desde els balcons del «Centre Catalanista». Després s' organisá l' esmorsar en l' Alhambra essent obsequiats per las societats corals «Unió Manresana» y «St. Jo-seph», que cantaren ab gran afinació el «Vía fora» y la «Pubilla de la Costa».

Sortint del esmorsar de l' Alhambra se dirigí l' «Orfeó» seguit d' un gran nombre de personas á la Seu, ahont cantá durant l' ofici el «Cali-gaverunt oculi mes» de Victoria, el «Credo» de la Missa del Papa Mar-celo de 'n Palestrina y «Ave-verum» de Pres y la «Pregaria á la Verge del Remey» de 'n Millet. Molt notable com totas sas obras fou el sermó del il·lustre prelat el sabi Dr. Torras y Bages qui demostrá la alta es-tima en que te á la institució de la que n' ha sigut soci protector.

L' exit del concert del teatre Conservatori fou dels més falaguers per l' «Orfeó».

L' entussiasme, els aplaudiments ioren extraordinaris. Per totas las pessas, molt especialment per la «Mort del Escolá» y la «Mare de Deu» del mestre Nicolau, y per la «Aucellada» y «Batalla de Marignan» de Jannequin. Els «Segadors» despertaren desde las primeras notas un viu y febrós entussiasme, essent escoltat el nostre himne nacional á peu dret pel nombrós públich que acabá fent una manifestació patriótica.

Ab los cors ben alegres y satisfets emprenguerem lo retorn ben con-
vensuts que nostra excursió á Manresa havia sigut una bona sembrada,
y, sembrant amor á Catalunya, tart ó d' hora recullirém el fruit que
desitjem, el triomf de la causa catalana.

L' acte capdal portat á cap l' any prop-passat per l' «Orfeo», es sens
dubte sa excursió pel Mitdía de Fransa.

La transcendencia d' aquesta excursió no es pas necessari posarla de
relleu pera ferse cárrech de lo que suposa portar en terra estrangera la
dolsa melodia de nostra música popular, portarli per centenars de bo-
cas de joves que senten bategar son cor per la nostra patria y que están
desitjosos de posar á Catalunya als ulls de l' Europa en el terreno que
son ardit treball l' ha posada malgrat las corrents contrarias ab que te de
lluytar pera avansar pel camí que sas energías li senyalan y que sa dig-
nitat li exigeix.

Per aixó al proposarse la Junta Directiva aquest *tour de force*, trobá
tot seguit bona acollida en las massas corals de nostra societat y pre-
ocupantse tothom més del acte transcendental que anavam á realisar en el
sentit de fer demostració en terras estrangeras, de lo que pot y es la
cultura catalana, ab el desinterés del convenciment no 'ns deturá la evi-
dencia de que ni ab l' éxit més complert podria aquesta excursió donar
bons fruits materials d' ordre económic. ¡Mes, que hi feya aixó, si l'
acte havia de reportar beneficis morals pera Catalunya y per l' «Orfeo
Catalá»!

La Junta ho comprengué aixís y ben persuadida per altra banda de
que aquesta excursió podia servir com á premi á las fadigas dels nos-
tres coristas ja que aquestos desitjavan feya temps aquesta sortida al
estranger, tingué interés en que per las condicions d' hostatge y taula
se fés ben agradable la excursió y no repará en medis pera cumplir aques-
tos fins fent que sigués un viatge de relatives comoditats pels entussias-
tas coristas que identificantse ab l' entussiasme y desinterés de son mestre,
tan han contribuít al enlayrament de nostra estimada Societat.

Los treballs de preparació pera portar á cap ab el mellor éxit la ex-
cursió á Fransa, fóren costosos, mes la bona voluntat y l'entussiasme de
tots salvaren los obstacles que com pot ben suposarse no fóren pochs
tractantse de portar á tant distant terror un contingent tant nombrós com
ho es el del «Orfeo Catalá».

Entre aquestos treballs, cal consignar d'una manera especial la con-
fecció d'un luxós programa il·lustrat, precedit d'un hermosíssim article
de presentació del notable literat francés En Xavier de Ricart y en el
que hi figura el grupo fotogràfic de la massa coral del «Orfeo Catalá»,
degut al excelent fotógrafo Sr. Adouard; els retratos dels mestres Lluís

Millet, Antoni Nicolau y Amadeu Vives, dibuixats per en Ramón Casas y ls den Joseph M.ª Comella, Joan Salvat y Emerenciana Werhle. També hi figuren els dels poetes Mossen Jacinto Verdaguer y Joan Maragall, deguts igualment á n'el notable artista catalá R. Casas.

Aquest programa, excelentment editat per la casa Thomas de Barcelona, está profusament il·lustrat ab vinyetas de delicadíssim dibuix, fetas expressament pera dit programa pel notable dibuixant En Alexandre de Riquer.

En el text, en quin hi figura la lletra de las composicions de la *tournée* artística del «Orfeo» acompanyadas de sas respectives traduccions francesas, degudas als Srs. En Arthur Conche, Pin y Soler, Jules Delpont y Antoni Caubet, conté gran nombre de datos biográfichs de diferents mestres catalans y extrangers, produhint en conjunt aquesta publicació un efecte hermosíssim, que dona idea de l'altura en que's trovan á Catalunya las arts del llibre.

Una mellora digne de tenirse en compte se feu en la secció de noys, y aquesta consistí en estrenar per la excursió á Fransa, uns vestits de pana de molt bon gust, cenyits al cos per un cinturó de baqueta ab civella de metall. La pana pera la confecció d'aquestos trajos, producció de la casa Eusebi Güell, fou galantment cedida per aquest senyor en prova de las simpatías que li mereix l'«Orfeo», las que per altra part te ja ben demostradas.

Contribuí en gran manera á realisar nostra empresa la exquisida galanura ab que nostres poetes Mossen J. Verdaguer y F. Mathieu, quins nos proporcionaren valiosas recomanacions ab las que forem atesos d'una manera altament satisfactoria pels elements literaris de Montpellier «Le Félibrige Latin», la premsa y altrás personalitats influents.

Per lo que facilitá nostra tasca preparatoria á Marsella, l'«Orfeo» deu etern agraïment al ilustre Director de la «Scola Cantorum» Mr. Charles Bordes, qui ab motiu d'una conferència per ell donada á la Sala Messerer, pera inaugurar una nova institució musical consemblant als «Chanteurs de Saint Gervais», feu un estudi d'aquest género d'associacions corals, posant de relleu l'importancia del «Orfeo Catalá» al que compará ab las mes notables entitats artísticas del mon, fent de passada presentació del nostre benvolgut mestre En Lluís Millet y anunciant la próxima visita de nostre Institució á Marsella. També l'«Association Artistique» contribuí á preparar la vinguda á Marsella del «Orfeo» anunciantla als seus abonats per medi d'unas circulars en las que cridava sa atenció per tractarse, segons en ellas constava, d'una Societat de condicions comparables ab la «Filarmonica de Berlín».

A Perpinyá no'ns faltaren tampoch bons y entusiastas amichs que al saber el proposit del «Orfeo», se posaren de son costat oferint son valió concurs pera'l mellor éxit de nostra excursió.

Cal consignar pera honor del «Orfeo Catalá» que'l sabi Bisbe, de Perpinyá, Monsenyor Carselade du Pont, fou dels primers interessats en procurar el major nombre de facilitats á nostra Institució. Secundat ab entussiasme pel notable literat rossellonench Sr. Jules Delpont y pels amichs Caubet y Pomes l'«Orfeo» trová forsas facilitats pera sortir en bé de sos propositis.

També devem fer constar la part que prengueren en nostres treballs preparatoris, els Srs. Pere Coll, de París, que esperá al «Orfeo» en la mateixa frontera, y En Artur Conche, corresponsal de *La Dépêche*, de Toulouse, que ab sas valiosas recomanacions feu que fossin molt ben rebuts y secundats en sa tasca els delegats que l'«Orfeo» havia enviat pera pactar directament ab las empresas teatrals y ls Hotels, sobre tot á Toulouse, ahont hi havia en principi'l projecte de donar algún concert, no essent aixó després possible per no haverhi local ni teatre lliure de compromís durant aquells díes, empro ahont se donaren tota mena de facilitats als nostres representants per part dels elements de *La Dépêche* instigats pel nostre bon amich Sr. Conche, qui no'ns deixá després ni un moment durant tota la excursió, prestant grans serveys al «Orfeo Catalá» que no oblidará may més.

L'«Orfeo Catalá» qu'estima en lo molt que valen las atencions rebudas per tots los que d'ensá y enllá del Pirineu contribuiren á aplanar obstacles y inconvenients d'organissació pera ajudarlo en sa empresa, servará etern agraïment á tots, y's complau en ferho constar en aquesta Memoria.

Pera'l bon ordre de la excursió y á fi de cridar l'atenció dels expedicionaris sobre'l sens fi de bellesas que s'admiran durant aquest viatge, se publicá y repartí entre ls coristas un itinerari detalladíssim de las estacions de pas, ab expressió de las horas en que passava'l tren per ellas y minuts de parada, etc., etc. També constavan en aquest folleto, detalls d'impressió del paysatge que podíá admirarse, ab algún dato històrich, geogràfich, etc., que'l feya interessantíssim y que permetíá fruhir ab coneixement de l'agradós espectacle que's presenta als ulls del excursionista al passar las hermosas terras de l'antiga Catalunya, avuy francesa. Ademés aquest itinerari constituía un bon company de viatge, puig en ell s'hi trobavan bons consells en lo referent á un sens fi de detalls d'orientació pera procurarse comoditats pera dormir en el tren, provehiment de queviures, costums carasterísticas de las líneas ferroviarias, restaurants, etc.

La publicació d'aquest itinerari fou una bona pensada de la Junta, donchs contribuí sens dubte al ordre y bona organissació que presidí en tots instants aquesta importantíssima excursió.

Vingué á la fi el día senyalat pera nostra sortida de Barcelona; el 19 de Novembre emprenguerem nostra somiada excursió á Fransa. Un

ten especial nos portà fins al límit que senyala la diferencia de governs, ja que no la de caracter y llengua, signes evidents d'igualtat de rassa, donchs passat el Pirineu es encare á casa nostra y com á casa nostra 'ns reberen els bons amichs de Perpinyá, els bons germans del Rosselló.

A nostre pas per la històrica vila, Monsenyor Carselade 'ns envià una encoratjadora lletra en la que benehía nostra excursió y 'ns enviava sa coral salutació al entrar á Fransa, fent vots pera nostre bon camí envers las terras del Llenguadoch y la Provensa cap ahont nos dirigiam.

A las 7¹² de la tarde arribavam á Montpellier despres d'un viatge efectuat ab tot ordre y sense cap mena de contratemps.

Acompanyavan al « Orfeo » en son viatge nutridas comissions del Centre Escolar Catalanista y Agrupació Escolar « Ramón Llull » de Barcelona portadors d'un patriòtich Missatge pels estudiants de Montpellier, y 'ls corresponsals de *La Dépêche*, de Toulouse y de *La Renaissance* y *La Veu de Catalunya*, de Barcelona.

A l'estació, ab l'ànima emocionada estrenyerem mil mans amigas qu'esperavan nostra arribada. L'element Literari, Artístich y Escolar de Montpellier s'apinyava en els andents aclamant entussiasment al « Orfeo » y á Catalunya, essent contestats aquestos crits pels nostres co-ristas ab viscas á Provensa y Montpellier.

Entre las més importants personalitats que reberen al « Orfeo » en l'estació recordém á Mr. Gabriel de Berenguer, vell amich de nostre Mossen Cinto Verdaguer, y als Mrs. Barber fils, Alfred Barlet, Biquet, Blavy, president de la *Société des Amis de l'Université*, Camille Boivin, Urbain Cadilhac, Felix Durand, Marius Faucon, Fourniol, Joseph y Louis Guibal, Charles Gros, Ladmirault, Roblin, Roque-Ferrier, president du *Felibrige Latin*; Fernand Troubat, Joseph Viala, president de l'*Association Generale des Etudiants* y Felix Vianés, president de la *Sainte Cecile*.

Gran fou nostra impressió al veure 'ns tan bellament rebuts y aclamats per aquell gran nombre de germans que ab l'« Orfeo » rebían la visita d'aquella Catalunya que tans anys enerra escrigué en la mateixa historia sas gestas gloriosas.

El President du « Felebrige Latin » Mr. Roque-Ferrier donà la benvinguda al « Orfeo » al entrar en la vila nadiua del Rey en Jaume I. Acte seguit tingueren lloch las presentacions regnant ab tal motiu gran entussiasme.

Poch després s'organisava la distribució dels expedicionaris en los Hotels que tenian senyalats quedant ab hora pera l'endemà anar á visitar els monuments més notables de Montpellier.

A la tarde de l'endemà l'« Orfeo » en comitiva precedida per nostra Senyera anà á depositar una corona de crisantemas ab una expressiva dedicataria dessobre la tomba dels catalans ilustres soterrats á Mont-

pellier. L'acte fou imponent. Una gentada immensa omplia 'ls voltants ab el cap descobert y l'emoció reflectida en els rostres.

Un cop colocada la corona nostre Vis-president En Joaquim Cabot y Rovira pronunciá un sentidíssim discurs que fou escoltat ab devoció y aplaudit ab entussiasme per sos conceptes altament patriòtichs y sas tendencias en enfortir els llastos de germanor entre provensals y catalans. Mr. Roque-Ferrier li respongué en parla de Montpellier, en nom del «Felibrige Latin» y de la ciutat, agraphint l'acte realisat per l'«Orfeo» y desitjant pera tots la reconstitució de la nostra antiga nacionalitat, invocant la floreixent época de Jaume I. Acabá son patriòtich parlament fent vots pera la constitució d'una Confederació llatina, gran, lliure y populosa que agermani en nostres temps als fills dels que germans foren en los passats.

En Joseph M.ª Folch llegí la hermosa poesia de Mossen Verdager «Barcelona á Montpellier», llegint després la traducció en francés Mr. Charles Gros, essent aplaudidíssim.

Seguidament ab una solemnitat excepcional s'entoná el cant símbol de las reivindicacions de Catalunya, «Els Segadors» y s'aclamá á la Provensa, al Llenguadoch y á la Patria Catalana.

A las cinch en punt de la tarde l'«Orfeo» estava convidat al *Vin d'honneur* que se li dedicava en lo luxós Foyer del Teatre Municipal.

En el vestíbul del Foyer la orquesta que dirigeix el Mtre. Lavello executava hermosas pessas de tonadas populars de Montpellier y Llenguadoch.

En llargas taulas los orfeonistas tots, destacantse en armónich conjunt, la seccio de senyoretas ab sas mantellinas blancas y 'ls homes y noys ab sas barretinas moradas y vermellas, tots reunits en deliciosa germanor, contents y satisfets dels obsequis de qu'eran obgecte.

El Sr. Cabot, en nom del «Orfeo», remerciá la bona acullida que Montpellier havia fet al «Orfeo Catalá», parlant després altres senyors del «Felibrige Latin» en sentit afalagador per la nostra patria y per nostra societat.

Fou repartit en aquest solemníssim acte, un folleto contenint importantíssims treballs fent historia de l'época en que vivian Catalunya y Provensa dessota un mateix regnat.

Finalisá 'l *vin d'honneur* ab un ben meditat parlament del degá de la Facultat de Lletres, exalcalde de Montpellier y antich President de la Societat de las llenguas romanas, qui afirmá que diadas com las del vint de Novembre abaixan cada día mes las montanyas que Lluís XIV volia suprimir. Digué que 'ls llastos qu' en la Etat mitja unian á Montpellier y Catalunya no havian perdut res de la seva forsa. Ni 'ls uns ni 'ls altres podem oblidar nostre antich parentiu perque tots sabém que som Catalans y que es una mateixa rassa la que s'extent per las duas vessants del

Pirineu. Nosaltres — digué — aplaudim « Els Segadors », com aplaudiu vosaltres la nostra « Marsellesa » y acabá fent vots per la prosperitat de Catalunya.

Per la nit estava anunciat el concert en el magnífich Teatre. La banda del 2^{on} d' Enginyers, dirigida per Mr. Eutace, combiná ab el nostre un escullit programa com á deferencia á l'« Orfeo Catalá ».

El públich desde 'ls primers instants se mostrá entussiasmat al finalisar cada una de las composicions de nostre repertori, acabant ab una ovació delirant y aclamant ab entussiasme á nostres cantors.

Durant el concert las senyoretas del « Orfeo » passaren recapte pels pobres de Montpellier, y s' feu després ofrena á nostra Institució de bon aplech de palmas y coronas de fantasia ab llassos catalans y francesos ab dedicatorias.

A la sortida del concert y accedint als desitjos y á las repetidas instancias dels Estudians, nos dirigirem á l'Associació Escolar ahont se ns oferí un delicat refresch, regnant gran entussiasme al llegirse pels Estudians de Barcelona los Misatges de qu'eran portadors. S'entoná al uníson el « Coupo Santo, » himne Nacional popular de la Provensa y « Els Segadors, » seguits d'entussiasmas aclamacions als dos pobles germans.

Ja era ben entrada la nit quan l'« Orfeo » s' retirá de l'Associació pera descansar de las fadigas d'aquell aprofitat dia.

Ensendemá á las 10 del matí sortiam en direcció á Marsella essent despedits á la estació per nombrosa gentada y nutridas comissions de las més importants societats de Montpellier que venian á donar l'adeu á nostres coristas als crits de « Visca Catalunya » contestats per un entussiasma *viva Mount-Pelié* pels expedicionaris.

Després d'un viatge deliciosíssim, sense cap contratemp, arribarem á la estació de Marsella á las 5'30 de la tarde.

A Marsella l'exit fou purament artístich. Aquell públich fret y poch donat á deixarse enlluernar, s'entregá, desde els primers instans, fentnos demostracions d'un entussiasme tan sorollós, que satisfieren el nostre orgull de catalans. La crítica fou unánim, enaltint nostra tasca artística. Els obsequis y atencions de l'« Association Artistique » de Mrs. Reynaud y Fournier y de la Prempsa, farán que el recort de nostra estada á Marsella, no s'esborri jamay, tot esperant l'hora de tornar á escampar per la joliva Provensa nostras cansons melangiosas, nostres planys de llibertat.

Nostre pas per Perpinyá fou ben diferent, allí la Patria tot ho omplenava, barretinas, quatre barras, llengua Catalana, eram ja un altre volta á casa nostra, malgrat artificiosas fronteras. El *Vin d'honneur* ofert á la sala Aragó, fou un desbordament de patriotisme impossible de descriure. La patria está de enhorabona. Al altre cantó dels Pirineus ja hi bategan cors que estiman son pasat y lluytan per son pervindre.

El concert fou motiu per qu'és manifestés ben clara la nota catala-

nesca, «Segadors» escoltats á peu dret y saludadas sas estrofas ab picaments de mans, aixordadors Viscas á Catalunya y als pobles lliures, foch sagrat de germanor que ab abrusador caliu fondrà á Catalans y Rossellonesos en un sol cos y en una sola ánima nacional.

La missa del Papa Marcelo cantada á la Seu, fou escoltada per una gernació inmensa donant motiu á Monsenyor Carselade per pronunciar un notable sermó, en correcte catalá, enaltin las glorias del «Orfeó» y de Catalunya y desitjanli que li arribi l'hora de tornar á ésser rica y plena.

Tornarem cap á Barcelona ben contents y segurs que havíam fét un gran be en favor de la causa catalana, donchs la prempsa de tot el mijtdía y fins la de París, es feya resó de nostre gran éxit y de nostras reivindicacions. No será l'última volta que l'«Orfeó Catalá» pasará el Pirineu per fer sentir ab flaira embaumada l'esclat de vida de Catalunya. Tením forsa per ferho y ho farém, que es la Patria qui ho demana y es nostre fi l'extensió del ánima Catalana.

Repertori de la «tournee» artística pel Mitjdía de Fransa

COMPOSICIONS PER LA SECCIÓ DE SENYORETAS

Pregaria á la Verge del Remey. *Millet.*

La Verge bressant. *C. Franck.*

COMPOSICIONS PER LA SECCIÓ D'HOMES

Lo cant dels aucells. *Millet.*

La filla del Marxant. *Vives.*

La Pastoreta. *Vives.*

Los Pescadors. *Clavé.*

Brindis patriótic. *Mendelssohn.*

La marxa dels Moliners. *Zöllner.*

Negra sombra. *Montes.*

Cansó de noys. *Grieg.*

COMPOSICIONS PER LAS TRES SECCIONS	
Los Segadors	Millet.
La Filadora	Mas y Serracant.
Lo Rossinyol	Mas y Serracant.
La Sesta	Noguera.
La Mare de Deu	Nicolau.
La Mort del Escolá	Nicolau.
Lo cant de la Senyera	Millet.
Domine puer meus jacet	Bordes.
Las Sagetas que Amor tira	Brudieu.
Las Campanas de Nadal	Comes.
O quin bon ecol!	R. de Lassus.
Aucellada	Jannequin.
La Batalla de Marignan	Jannequin.
Caligaverunt oculi mei	Victoria.
Missa (Papa Marcello)	Palestrina.

Finida nostra excursió pel Mitgdia de Fransa y enterada la Junta Directiva de las ressenyas y críticas importantíssimas que la prempsa francesa feu del « Orfeo Catalá », posantlho unánimament á gran altura artística y comparantlo ab las institucions musicals de renom universal, cregué que no devía escatimarse als senyors coristas y socis protectors del « Orfeo » el goig d'enterarse del enlayrat judici crítich que la nostra Institució meresqué á Fransa.

Ab aquest fi la Junta organísá una sessió íntima en la que'l Sr. Vis-president En Joaquim Cabot llegí gran nombre de periódichs francesos, essent rebudas aquestas lecturas ab grans mostras d'entussiasme y agraphiment.

Los Srs. Rocamora y Folch y Torres (J. M.) llegiren poesías dels grans poetas catalans Mossen Jacinto Verdaguer y Francesch Matheu, inspiradas en la germanor de Catalans y provensals que motivaren grans esclats d'entussiasme. Además En Manel Rocamora llegí una notable composició en vers dedicada al « Orfeo » ab motiu de sa tornada á Barcelona que fou extraordinariament aplaudida.

Al goig que tots havíam experimentat al rebre á Fransa tota mena

de demostracions de simpatia, hi tinguerem d'afegir la gran satisfacció que'ns causà l'escoltar el concepte, ab que havia sabut jutjar la critica d'enllà del Pirineu, la tasca artística de nostra estimada Institució.

Nostra secció coral, ha tingut durant l'any 1901 poch mohiment. Heus aquí demostrat:

	1900			1901		
	Deixebles	Coristas	Total	Deixebles	Coristas	Total
Secció de noys . . .	21	52	73	32	41	73
» de senyoretas . .	13	61	74	11	76	87
» d'homes . . .	19	88	107	13	87	100
Totals . . .	53	201	254	56	204	260

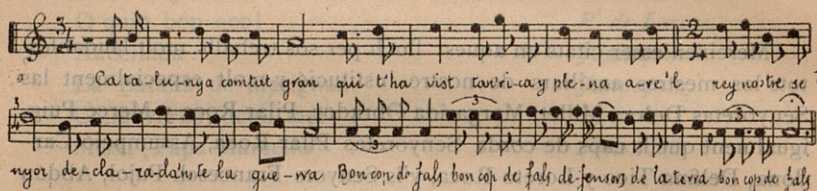
Mereixen ésser citats en aquest lloch per sos treballs molt laudables, tots los mestres auxiliars de nostre institució y molt especialment las Senyoretas Dolors Millet, Margarida Obrador, Pilar Roca y Mercé Puig, igualment que'ls caps de corda Senyoretas Pilar Roca, Assumpció Cardona, Delfina Tico y Loreto Roca, y'ls Senyors Francesch Pujol, Abdón Massaguer, Tomás Castells y Antoni Guerrero, qu'en tots los Concerts y Excursions han fet prodigis de bon zel y gran entussiasme per l'avens y bona marxa del «Orfeó Catalá».

També cal consignar el gran éxit alcansat en los examens dels noys que concorren á las classes de solfeig y vocalisació de nostra Societat, en los que sobressortiren obtenint la calificació de Notabilissim En Joseph Millat Canaves, del según grupo de la primera Secció. En Francisco Fornells Vila, de la segona Secció y En Jaume Segalés Faxó, de la Secció cuarta.

Aquestas son las manifestacions de nostre vida social durant l'any propassat. Que nostre Associació viu y progressa, no cal duptaro. Avans, donchs, de passar fi al treball qu'em pertoca, permeteume que vos demani, ara y sempre, ferma vostra cooperació, envers l'obra del «Orfeó Catalá», y al pregarvos aixó, vos aconsello que busqueu el ver sentit de la vida, seguint las petjadas dels grans homes, donant enérgica vostra adhesió á todas las grans obras de l'Humanitat. Si aixís ho feu, entireu el plaher del desinterés, fruhireu la joya de la Bellesa, y per medi del Art popular realisareu quelcom que á voltas ni el Dret ni la Religió

ni la Moral arriban á assolir. Ab vostras cansons populars continuareu festejant els cors del fills de nostra patria y els tornareu á la vida; ab vostre exemple els hi fareu naixer la consciencia de la solidaritat y els tornareu forts; ab vostra democracia artística contribuïreu á l'obra cristiana del Amor social que redimirá tota la terra y els tornareu l'ánima catalana, y, en fi, ab vostre ardent entussiasme y fe catalanista, assolireu la llibertat de nostra augusta Patria Catalunya. Ab l'ajuda de Deu, lluytém donchs ab coratje pera ferla rica y plena, que triomfarém!

He dit.

Composicions estrenadas durant l'any 1901

LA MARE DE DEU

Juliol 1901

ESTIMAT MILET,

APENDIX

Hau vist en «La Mare» una que la presentació d'una canço popular, y em demaneu que jo mateix fessi quatre ratlles per a l'educació del públic.

Heuselas aquí:

Fa alguns anys, durant un període en que jo meditava molt seriament sobre la creació d'un art verament català i català, no perquè les paraules n'h'hi autors, ho fossin, sino d'un fons essencialment nostre, un yespre vaig sentir recitar al mateix Gual la seva poesia «La Mare de Deu». Aquesta poesia, despertant en mi dolços records, me suggerí l'idea de pendre també la canço popular, no com a tema, però desenvollopant-la tal com generalment ho entenen els músichs, shio com a *forma*, com a ambrió, diguemho aixís, d'una melodia que, tot conservant el sabor popular y català, s'anés desenvollopant sobre un fons harmònic inspirat en aquells «Oh!... oh!» ab que la mare, tot bressant, interromp el ritme de la canço y envoltalla son fill ab una alenada d'amor; poetisant encara més aquest fons ab els accents tendres de l'infant que sonnia lo que la mare li canta; y per fi, després dels versos: «Tot això que us conto, to això es amor», fer sentir la canço popular ab tota sa pura, harmònica i tanta de manera que no dongui, tot lo possible, el sentiment d'aquella poesia que sols la música pot expressar: la presència de lo indecible.

Així, amich Milet, es lo que m'he valg proposar, crequant sempre ab la vostra cooperació, puig sols un es pot perstre semblants refinaments quan te un mestre del vostre temperament per transmetre'ls.

Ho logrant? Així sia.

Sempre vostre,

A. Nicolau

Composicions estrenadas durant l'any 1901

LA MARE DE DEU

Juliol 1901

ESTIMAT MILLET:

Heu vist en «La Mare de Deu» altra cosa que la presentació d'una cansó popular, y em demaneu que jo mateix fassi quatre ratllas pera il·lustració del públich.

Héuselas aquí:

Fa alguns anys, durant un període en que jo meditava molt seriament sobre la creació d'un art verament català (català, no perquè las paraulas ni'ls autors ho fossin, sino d'un fons essencialment nostre), un vespre vaig sentir recitar al mateix Gual la seva poesia «La Mare de Deu». Aquesta poesia, despertant en mí dolsos records, me sugerí l'idea de pendre també la cansó popular, no com a tema pera desenrotllarlo tal com generalment ho enteném els músichs, sino com a *nomo*, com a embrió, diguemho aixís, d'una melodia que, tot conservant el sabor popular y català, s'anés desenrotllant sobre un fons harmónich inspira en aquells «Oh!... oh!» ab que la mare, tot bressant, interromp el ritme de la cansó y envolcalla son fill ab una alenada d'amor; poetisant encara més aquest fons ab els accents tendres de l'infant que somnia lo que la mare li canta; y per fi, després dels versos: «Tot aixó que us conto, to aixó es amor», fer sentir la cansó popular ab tota sa puresa, harmoni santla de manera que'ns dongui, tot lo possible, el sentiment d'aquella poesia que sols la música pot expressar; la poesia de lo indefinit.

Aixó, amich Lluís, es lo que m'vaig proposar, comptant sempre ab la vostra cooperació, puig sols un es pot permetre semblants refinaments quan te un mestre del vostre temperament pera transmétrels.

Ho lograreu? Aixís sia.

Sempre vostre,

A. NICOLAUX

La Mare de Deu,
quan era xiqueta,
anava á costura
á aprendre de lletra.

Anant-hi passava
per un caminal
tot sembrat de rosas
y de lliris blanchs.

Si las papellonas
la n veyan passar,
fent-li de coronas
voltavan son cap.

La Mare de Deu,
quan era xiqueta,
tenfa'ls cabells
que n semblavan seda.

Pentinats els duya,
partida la clenxa,
anant á costura
á aprendre de lletra.

Era la costura
costura dels àngels;
tots li feyan rotllo
quan ella arribava.

Un se n'agenolla
y el llibre li aguanta.
Mentres llegeix ella
van cantant els altres.

La Mare de Deu,
quan era xiqueta,
clavadas en creu
va veure las lletras.

Y alsant el seus ulls,
tant blaus com el cel,
tot llegint plorava,
no sabent per qué.

Se n'entorna á casa
quan ja cuasi es fosh.
Se n'hi torna y passa
per'quell mateix lloch.

Y ab els ulls plorosos,
un cop ha sopat,
fa un petó als seus pares
y á dormir se n va.

La vetllan els àngels,
l'anyoran las flors,
brillan las estrelles
al seu sol record.

Tot aixó que us conto,
tot aixó es amor.

La mare de Deu,
quan era xiqueta,
anava á costura
á aprendre de lletra.

ADRIÀ GUAL.

DOMINE PUER MEUS JACET

Diàlech esperitual

Son autor, Charles Bordes, director dels «Chanteurs de Saint-Gervais» y ànima de la «Schola Cantorum de París», se pot dir que es el porta-estandard de la música religiosa á Fransa. Las notables cualitats que té en Bordes com á compositor son evidents en lo diàlech esperitual que avuy cantém per primera vegada. Aquesta composició pertany al «Repertoire Moderne» pera concerts y ceremonias extra-litúrgicas; y per aixó son autor ha fet ús de procediments atrevits moderns que no encaixarian en la severitat litúrgica, però que usats en el present cas sub-raïllan el text evangélich ab una forsa expressiva extraordinaria.

Notis, sobre tot, la frase que podríam dir que forma 'l fondo de la composició. Es d'una dolça serenitat que penetra fins a l'ànima; es el motiu de la fe; es flaira d'evangeli.

En Bordes ha honrat a l'«Orfeó Català» ab la dedicatorià d'aquesta hermosa composició; nosaltres, al cantarla, fem un acte d'homenatge y d'agrahiment al restaurador de la música religiosa a Fransa.

TEXT LLETÍ TRADUCCIÓ CATALANA

CENTURIO. Domine puer meus jacet in domo paralyticus, et male torqueretur.

JESUS. Ego veniam et curabo eum.

CENTURIO. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum. Sed tantum dic verbo et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus. Habens sub me milites et dico huic: «Va-de», et vadit, et alii: «Veni», et venit; et servo meo: «Fac hoc», et facit.

JESUS. Amen dico vobis non veni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis quod multi ab Orient et Occidente venient et recumbent cum Abraham et Isaac et Jacob in regno cœlorum. Filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium: «Va-de, et sicut credidisti fiat tibi.»

C. Senyor, mon criat paralítich jau a casa, y es fortament atormentat.

J. Jo hi aniré y el curaré.

C. Senyor, jo no soch digne de que entreu a casa meua; però maneuho ab vostra paraula y 's curará mon criat. Puig també jo estich subjecte a un altre, que tinc sol-dats a mas ordres, y dich a aquest: «Vés», y va; y a l'altre: «Vine», y ve; y a mon criat: «Fes aixó», y ho fa. Quan aixó oi Jesús, se marave-llá, y digué als que'l seguían: «En veritat vos dich que no he trobat fe tan gran a Israel. Y us dich que vindrán mols d'Orient y d'Occi-dent, y seurán ab Abraham y Isaach y Jacob en lo regne dels Cels. Mes los fills del regne serán tirats a las tenebres exteriors: allí será'l plor y el cruixir de dents».

J. «Vés, y tal com has cregut, així sia fet». Y's curá'l criat en aquella hora. (Math, VIII, 6, 13.)

POBRE COR

Aquesta cansó de Jannequin es d'un genre ben diferent de l'«Auce-llada» y de «La Batalla de Marignan». En aquest cant íntim tot es interior, expressant un sentiment d'indecible tendresa. Es una mostra d'en Jannequin líric.

LA BATALLA DE MARIGNAN

Finia l'estiu de l'any 1515 quan lo exèrcit francès passà ls Alps en-
tremitg d'abims y neus verges, sols habitadas per l'astut y tímida art.
¿Qui manà l'exèrcit francès? Tot-hom y ningú. Francesch I tenia vint y
un anys, el Condestable Carles de Borbó, vint y cinch, Claudi de Guise
era encara més jove, els vells generals de Lluís XII restavan arreconats
prop del nou rey. Mes l'empresa fou assolida ab fortuna y l'exèrcit fran-
cès entrà á Italia per las fonts del Po, trastornant la pensa de tots, puig
el creyen caigut del cel. Allí tingué lloch la batalla de Marignan molta
part de la que se desenrotllá durant la nit, causant aixó sorpresas y inci-
dents originals en aquella gesta de guerra.

L'imaginació poderosa d'en Jannequin hi pogué ben fer de las sevas
en aquest assumpto.

Qui conegui l'*Aucellada* d'aquest autor no li vindrà de nou aquest
xivarri de melodías frescas y ritmes endiablats. Aixó no es una batalla
terrible: es lo pintoresch de la batalla, recordat per imaginació alegroya
y esbojarrada per la gran victòria obtinguda pels soldats de la patria.
Aixó no vol dir que no s'hi senti quelcom d'èpich, sobre tot en la pri-
mera part, en el comensament:

Escolteu, vos, gentil francès,
la victòria del noble rey Francesch...

y encara més en la soperba frase:

La flor de llis

ab son encís

hi es en persona

y en ritmes vigorosos com en:

Nobles, poseu sobre ls arsons
armas, broquers, polits bastons.

La llansa al puny ardits y prompts,

fiqueus endins,

feulos bocins,

y als desconfits

deixeu tuhits

En la segona part tot es descriptiu: tochs de trompetas y tambors,
potejar de cavalls, refrechs d'armas, canonadas: tot soroll imitatiu en
mitj dels cants alegres de la soldadesca jove, que ja pressent la vic-
tòria, y dels crits de: *Fransa! Fransa! Coratge!*, fins que

S'escampí, esma perduda,

la gent haguda

retuda, si pot,

y ressona vigorós per tot l'exèrcit francés el crit de:

Victorial! Victorial!
pel noble rey Francesch!

La popularitat d'aquest *fresch universalment admirat*, com diu en Henry Expert, fou grandíssima en el segle XVI, essent la composició més célèbre de son autor.

RETALLS DE LA PREMPSA DE MARSELLA

referents al Concert donat a la sala Vallette

Le Petit Marseillais del 22 de Novembre, 1901:

«Ah! quelle sensation d'art! Depuis l'inoubliable visite de la Philharmonique de Berlin, nous n'avions pas été à ce point transporté vers les hautes régions musicales. Merci à cette harmonieuse phalange qui nous est arrivée hier — toute chaude encore des ovations de Montpellier — pour nous donner l'impression d'une exécution musicale parfaite.

La salle Vallette, fort convenablement garnie — elle eût été comble si l'on avait su quel régal allait être offert, aux dilettantes — offrait l'aspect riant des plus beaux jours. Dans les loges, la gentry marseillaise. Sur la scène, une couronne de fleurs — les cinquante-cinq segnoritas de l'«Orfeo», — en blanc, en rose, en bleu clair, en crème, avec, sous leur mantilla blanche, leur noire chevelure et le feu sombre de leurs regards. Les homes en noir, cravate blanche, le béret (la *berretina*) violet; les jeunes garçons — une quinzaine — avec la *berretina* rouge. Au milieu, la bannière aux armes de Barcelone, richement brodées.

Le chef donne le signal. C'est M. Lluís Millet, un musicien consommé, un compositeur distingué, dont les mouvements, la pantomime semblent traduire en gestes l'esprit du morceau. Ah! ce n'est pas le faire de M. Nikisch. C'est tout l'opposé.

Tous musiciens d'ailleurs, ces exécutants hors ligne rendent, sans accompagnement, avec une justesse, une entente des nuances absolues, la musique des maîtres du xvi siècle comme celle des compositeurs modernes. Depuis l'admirable «Credo» de Palestrina jusqu'aux aimables onomatopées des cloches, du rossignol, du jacassement des oiseaux, tout a été parfait. On a bissé le chant de la «Mère de Dieu», et palmes, bouquets et corbeilles fleuries ont jonché l'estrade. On a applaudi César Frank, Bordes — de la Scola Cantorum, la digne émule de l'«Orfeo» — on a acclamé «Los Segadors», du chef Millet, et des transports ont salué notre «Marseillaise», chantée en catalan.

Vainement, on a essayé de retenir ces amateurs d'élite. Ils son attendus demain soir à Perpignan, où ils donnent un concert et chantent di-

manche une messe. Nous ne pouvons que leur dire: Au revoir, plus tard, lorsqu'il plaira aux Mécènes barcelonais de sacrifier encore quelque dix mille francs pour nous procurer de nouveau le plaisir de vous fêter.

TH. LORMOND.»

Le Radical del 23 de Novembre de 1901:

«Enfin, hier soir, au theatre Vallette, les dilettanti ont éprouvé une joie infinie à l'audition de l'«Orfeo Catalá», de Barcelone, composé d'une soixantaine de dames, de quarante-cinq hommes et d'une quarantaine de bambins.

L'effet produit par ces artistes a été vraiment merveilleux. On ne saurait rêver ensemble plus parfait et plus grand souci de nuances. C'est vraiment divin.

M. Lluís Millet, leur chef, avait inscrit au programme les meilleurs compositions de nos maîtres les plus aimés. Parmi les morceaux acclamés et bissés, je citerai: le «Credo», de Palestrina, «Los Segadors»; le chant de la «Mère de Dieu» etc, etc, en enfin la «Marseillaise» chantée en langue catalane, qui a provoqué un indescriptible enthousiasme.

Au total, une séance incomparable, mais hélas pas plus que la célèbre Philharmonique de Berlin, l'«Orfeo Catalá» a fait salle comble!

Ah ça, mais alors? Que devient la vieille et fameuse réputation artistique de Marseille?»

La Moudain del 27 de Novembre de 1901:

«Voilà près d'une semaine — comme on vieillit pas moins! — que l'«Orfeo Catalá», l'Orphéon Catalan, puisqu'il faut l'appeler par son nom, a fait entendre son harmonieuse voix et le charme sous lequel il nous laissa, ne s'est pas encore évaporé. Il me faut épinglez ici le grand et mérité succès obtenu par ces remarquables chanteurs dans un répertoire d'un intérêt intermitent. Quel merveilleux ensemble! Quelles qualités de fondu, de souplesse, de nerveuse affirmation! Et comme M. Lluís Millet tient bien en main ces 200 exécutants!

A signaler parmi les morceaux les plus applaudis: Le «Cœur de Noël», d'une étonnante harmonie imitative; la «Sainte Vierge», de Nicolau, chœur à 7 voix, bissé; le credo de la «Messe du Pape Marcel, qui fut le point culminant de ce riche programme et dont la prestigieuse peroraison a électrisé l'auditoire; le «Chant des Oiseaux» et les «Moissonneurs», chanson populaire à laquelle, sur la demande de quelques uns, a succédé notre «Marseillaise» cabrée.

Espérons que nous aurons le plaisir de revoir cette si méritoire et originale phalange. »

Le *Petit Provençal* de 22 de Novembre de 1901.

« Grand succès artistique de la très savante et très brillante phalange devant une masse d'auditeurs assez nombreuse pour bien garnir le vaste vaisseau, pas assez toutefois pour le bondir hermetiquement, les annonces-réclame ayant débuté un peu trop tard.

Si un second concert avait pu être donné, nul doute que la propagande des auditeurs émerveillés eût porté ses fruits. Malheureusement, l'itinéraire de l'« Orfeo Catalá » ne pouvant être modifié, il faut se contenter de dire un au revoir à l'admirable groupe avec la ferme espérance de voir un jour le vœu exaucé.

En attendant les gens qui ne sont jamais pressés et qui comptaient sur une seconde audition, se sont privés d'une belle et rare jouissance d'art. Il est impossible d'entendre quelque chose de plus harmonieusement musical et de plus techniquement parfait que les exécutions des pages chorales applaudies hier par une foule enthousiasmée. De la surprise on est allé au plaisir vif, puis au ravissement. On a chaudement applaudi chaque numéro de ce riche programme et après plusieurs, tels que « Les Cloches de Noël. » « Les Pêcheurs, » chœur pour homme seul ; « La Mère de Dieu » (bisse) et l'« Enfant de Chœur, en la première partie, les bravos éclataient avec frénésie.

La deuxième partie, consacrée aux maîtres classiques du XVI siècle, une grande époque dans l'histoire de la musique, offrait les noms illustres de Roland de Lassus, Palestrina, Jannequin et Vittoria, le Palestrina de l'Espagne. César Frank, Ch. Bordes, le directeur de la « *Scola Cantorum*, » et M. Lluís Millet, l'intrépide et dévoué directeur de l'« Orfeo Catalá, » dont on a fort admiré la savante et originale mimique conductrice, représentaient l'Ecole moderne. Tout encore ici a été couvert de bravos et la magnifique péroraison du « Credo de la Messe du Pape Marcel, » de Palestrina, a transporté les auditeurs dans une double admiration de l'oeuvre et de ses inspirés interprètes.

On peut le dire sans hardiesse, ces jeunes femmes, ces jeunes filles, ces enfants, ces jeunes hommes qui composent l'« Orphéon Catalan », constituent une réunion de choristes hors ligne. La précision et la fermeté des attaques, la sûreté impeccable de rendu des passages les plus ardues, la savoureuse fusion des timbres, la beauté et la justesse des voix, la réalisation du coloris dans tous ses degrés de lumière, de force, de douceur, de velouté et d'explosions contrastantes de sonorités, tout cela est admirable, superbe, extraordinaire.

Honneur donc et longue prospérité à l'« Orfeo Catalá ! » — SILVIO. »

Le *Bavard* del 23 de Novembre de 1901.

Le concert que l'«Orfeo Catalá» nous a donné jeudi soir marquera dans les fastes du théâtre des Nations: l'impression d'art éprouvée par les auditeurs fut immense et restera inoubliable. L'«Orfeo» se compose de deux cents chanteurs environ: cent hommes, cinquante jeunes filles et cinquante enfants, tous unis comme les membres d'un même corps, fondus dans une pensée commune et évoluant au doigt et à l'oeil sous la direction de M. L. Millet. On pardonne volontiers à ce dernier son exubérance de gestes et de contorsions, tant sont remarquables ses qualités de chef: on le sent possédé par le démon de la musique. En entendant cette masse se mouvoir si aisément au milieu de difficultés sans nombre d'attaque, d'intonation, de rythme, on est saisi par ce que représente d'effort colossal un résultat pareil et on admire sans borne l'«Orfeo Catalá».

Le programme était des plus variés: la musique sacrée était représentée par le «Credo» de la messe du pape Marcel, de Palestrina, dont l'exécution a été le point culminant de la soirée, par le «Caligaverunt», chef-d'œuvre de Victoria et le «Domine puer meus», de Bordes, supérieurement écrit. R. de Lassus, Jannequin Comes et Brudieu — ce dernier avec un adorable madrigal — représentaient la musique profane ancienne, tandis que Millet — le Charles Bordes de la Catalogne — nous révélait l'âme populaire catalane avec son «Cant de la Senyera» et ses «Segadors». J'ai moins goûté les «Pescadors» de Clavé, mais une mention particulière doit être réservée à Nicolau dont la «Mare de Deu» a été bissé d'enthousiasme, et dont la «Mort del Escolá» d'un caractère si poétique et si touchant a fait une si vive impression sur l'auditoire.

LÉPINETTE.

Le *Soleil* du Midi del 23 de Novembre de 1901.

Ah! si j'avais su! Telle est l'exclamation de regrets tardifs qu'émettent toutes les personnes qui, n'ayant pas assisté au concert, entendent les éloges dithyrambiques, mais bien mérités, qui sont prodigués à l'«Orfeo Catalá» par tous ceux qui ont goûté à ce délicieux régal artistique.

Qu'il nous soit permis d'espérer que la vaillante, l'extraordinaire phalange barcelonnaise nous reviendra et l'immense salle Valette sera ce jour-là trop petite pour contenir tous ceux qui voudront l'applaudir.

C'est qu'en effet l'«Orfeo Catalá» n'est pas ce qu'en France nous appelons un orphéon: c'est mieux que cela. Si cette expression nous était permise, nous dirions que c'est un orchestre humain et le plus merveilleux des orchestres. Nous doutons, en effet, que le meilleur chef

des meilleures phalanges instrumentales puisse obtenir de ses exécutants les effets saisissants de grâce captivante de sentiment et de force que le maestro Lluís Millet obtient de ses chanteurs.

Il faut entendre: « Las Campanas de Nadal » (Les Cloches de Noël); « La Mare de Deu » (La Mère de Dieu) qui a été frénétiquement bissé; « Le Credo », de la messe du Pape Marcel, de Palestrina, qui a provoqué dans la salle un ouragan d'applaudissements et de bravos qui s'est déchainé par quatre éclats successifs; « O quin bon écho » (Oh quel bon écho), dont les oppositions de force et de fine douceur sont saisissantes; l'« Aucellada » (Le chant des oiseaux), un morceau d'une difficulté d'exécution presque inextricable; « Los Segadors » (Les Moissonneurs), hymne catalan, d'une majesté touchante et empoignante, pour se faire une idée de la valeur, hors de toute comparaison, de l'« Orfeo Catalá ».

Vigueur des attaques, sûreté, justesse impeccable de l'exécution ne sont rien à côté de l'harmonie parfaite, absolue, du fondu velouté, du fini de l'exécution. Il n'est pas d'expression qui puisse rendre combien l'on est pris, barcé par l'admiration la plus absolue pendant l'audition de tous les morceaux qu'exécute la phalange barcelonnaise.

Et combien est gracieuse cette corbeille de *señoritas* et de *señoras* en robes claires, en mantilles blanches que piquent de ci de là la note rouge vif des *barretinas* des *niños* et qu'entourent les habits noirs des hommes.

En un mot, tout est parfait dans l'« Orfeo Catalá », et nous comprenons les vifs regrets de ceux qui ne l'ont pas entendu, par ceux que nous éprouvons nous même de ne pouvoir l'applaudir encore non pas une fois, mais plusieurs fois.

Espérons qu'il nous reviendra bientôt faire une nouvelle et abondante récolte de bravos, de palmes et de fleurs.

J. DESNEL. »

Le Sémaphore del 26 de Novembre de 1901:

« La réalité dépassait de beaucoup l'attente.

Ce n'était qu'un cri, en sortant: « C'est merveilleux »

Merveilleuses en effet l'entente, la discipline, la fusion de ces deux cents voix d'enfants, de femmes et d'hommes! Avec une masse pareille, formée et conduite ainsi, on obtient d'étonnants effets, depuis le murmure à peine perceptible et pourtant nourri et distinct, jusqu'aux fortissimi éclatants, en passant par tous les degrés d'intensité.

Mais ici, ce n'est pas seulement une question de quantité dans la douceur ou la force, produisant une impression physique et des sensations. L'emploi des nuances, pour M. Lluís Millet et ses chœurs, est un

moyen d'interprétation intelligente et profonde. Les phrases musicales sont dessinées, les ensembles sont modelés et feuillés en un relief à la fois vigoureux et minutieux.

Cela dépasse déjà le simple mécanisme et la virtuosité. Par dessus tout, cette masse chorale à une âme. Et cette âme condense en sa vie, la foi artistique de toutes ces âmes individuelles. Elles son croyantes et enthousiastes; à elle seule, l'âme du chef l'est plus que toutes ensemble. M. Lluís Millet communique sa flamme et c'est un spectacle que sa mimique si expressive, si sincère, qu'au lieu de provoquer le sourire elle prépare et accroît l'émotion de tout l'auditoire. Avec lui, on vit cette musique de choix.

Rien de banal en effet, pas une œuvre faible dans ce programme.

Sans doute, pour nos oreilles françaises, toute la première partie fut surtout pittoresque et d'une curieuse couleur locale. Mais quel charme! Quelle richesse de tons! Tel madrigal du *xve* siècle porte le cachet d'une véritable distinction.

Les deux élégies sur la « Mère de Dieu », qu'on à bissées, et la « Mort de l'Ecolier » étaient d'une mélancolie inattendue et pénétrante.

La seconde partie, neanmoins, comprenait des morceaux de plus haute valeur.

Pour apprécier la musique de C. Frank et de Bordes, il faut une éducation artistique qui n'a pas encore pénétré la foule. Malgré son infinie délicatesse, ou à cause de celà, la « Vierge Bressant » du premier, en dépit ou à cause de sa hardie originalité, le « Dialogue spirituel » du second n'ont pas porté.

La foule cependant est accessible à la beauté de la musique religieuse, témoin le gros succès des morceaux de Vittoria et de Palestrina. Le Credo de la « Messe du Pape Marcel » surtout souleva l'enthousiasme. Il faut avouer que le finale en est d'un grandiose qu'on a rarement atteient. C'est vraiment la voix l'humanité montant vers le ciel dans l'adoration et l'ardente prière. L'« Orfeo Catalá » l'a enlevé avec une puissance tout à fait magistrale.

Et, après cela, les pages si originales de nos vieux compositeurs français Roland de Lassus et Jannequin ont reposé et ravi.

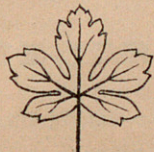
Pour terminer, le très beau cœur du chef, M. Millet, Les *Segadors*, a clôturé superbement cette inoubliable séance.

G. DEREPAIS »

L'Harmonie del 7 Decembre de 1901:

« L'audition de l'« Orfeo Catalá » a la salle Prat a fait sensation. Il est rare de rencontrer dans des chœurs de cette importance (150 execu-

tants) une telle perfection d'exécution, il faut dire que cette phalange vocale possède un chef d'une valeur musicale et artistique hors de pair. Ce chef, qui a nom Luis Millet, a une manière de battre la mesure et d'indiquer les nuances absolument à lui et telle que même les plus délicates, les plus subtiles nuances n'échappent à un relief savant et bien au point; les attaques ont une précision remarquable, dans le mélange des parties, pas l'ombre d'une confusion, rien qui détonne, et chaque partie dans les ensembles se distingue aussi bien que si elle chantait seule. M. Millet semble exagérer ses gestes, et sa pantomime expressive amène parfois le sourire aux lèvres, mais qu'importe? si par là il obtient de magnifiques résultats. Sa compréhension musicale est très développée, son âme vibre à l'audition, sa sensibilité s'exalte et il s'identifie pleinement à l'œuvre qu'il fait exécuter. Avec de telles qualités comment ne pas obtenir de superbes effets! Et comment l'émotion ne gagnerait-elle pas l'auditeur! Les voix dans leur ensemble, représentent une belle sélection, elles valent surtout par la justesse; leur souplesse, dans les passages difficiles et corsés, leur permet de franchir aisément les obstacles. Il y a des voix de basse d'un timbre superbe »

JUNTA DIRECTIVA

JOAQUIM CAROT Y ROMERA
President

VICENS DE MORAGAS
Vice-president

FREDERICH LEÓN Y LUQUE
Secretari primer

ANTONI DE SARATXÀ Y VILA
Secretari segon

LLISTA DELS SENYORS SOCIS

EN 30 DE NOVEMBRE DEL ANY 1902

VÍCTOR BRUGA Y SANDERMAN
Conservador

FRANCESC PUJOL Y ROS
Bibliotecari

JOSEPH MONTILLO — GERSON DE MORAGAS — CLAUDE PALAU
Vocals

MESTRES

ELIUS MILLET Y PAGES
Director

JOSEPH Me COMELLA Y FARRERA
Subdirector

FRANCISCA WENZEL
Professora de Cant

JUAN SALVAT Y CRESPI
Professor de Solfeig

JUNTA DIRECTIVA

JOAQUIM CABOT Y ROVIRA
President

VICENS DE MORAGAS
Vis-president

FREDERICH LEÓN Y LUQUE
Secretari primer

TOMÁS MILLET Y ESTAPÉ
Tresorer

VÍCTOR BROSA Y SANGERMÁN
Conservador

JOSEPH MONTLLÉO — GERONI DE MORAGAS — CLAUDI PALAU

Vocals

MESTRES

LLUIS MILLET Y PAGÉS

Director

JOSEPH M.ª COMELLA Y FÁBREGA

Subdirector

EMERENCIANA WEHRLE
Professora de Cant

JUAN SALVAT Y CRESPI
Professor de Solfeig

ANTONI DE SABATÉS Y VILA
Secretari segon

MARTÍ ESTANY

Comptador

FRANCESCH PUJOL Y PONS

Bibliotecari

SENYORS SOCIS HONORARIS

Dmitri Slaviansky d'Agrenéff
 Olga Slaviansky d'Agrenéff
 Antoni Gallissá
 Felip Pedrell
 Antoni Nicolau

CORISTAS — SECCIÓ D' HOMES

PRIMERS TENORS

Agell, Lluís
 Alegre, Pere
 Blanch, Joan
 Barri, Joseph
 Borrás, Rafel
 Cardús, Isidro
 Ferrer, Domingo
 Jacas, Joan
 Massip, Emili
 Mestres, Eussebi
 Palau, Claudi
 Ponsa, Lluís
 Portell, Alexandre
 Pujol, Francesch
 Pares, Felip
 Rafart, Eduart
 Roig, Arthur
 Vall, Jaume
 Ventura, Pere

SEGONS TENORS

Bonet, Ramón
 Botey, Arthur
 Buscá, Gayetà
 Calvo, Ramón
 Cañellas, Baldomero
 Gaspar, Miquel
 Gonzalo, Eduart
 Guitart, Domingo
 Junoy, Emili
 Lapeyra, Enrich
 Lleyxá, Francesch
 Llauradó, Bonaventura
 Maluquer, Agustí
 Maluquer, Manel
 Mas, Joan
 Massagué, Abdón

Massip, Joan
 Montané, Enrich
 Oriol, Joan
 Ortinez, Joseph
 Sal, Ramón
 Sala, Angel
 Torán, Frederich
 Vives, Rafel

BARÍTONOS

Baró, Emili
 Blanch, Joseph
 Bernades, Marian
 Ferrer, Joseph
 Fàbregas, Jaume
 Masó, Andreu
 Masó Joan,
 Mayol, Jaume
 Montlleó, Joseph
 Obrador, Joan
 Perelló, Ramón
 Poblet, Joan
 Pomar, Ricart
 Pons, Francisco
 Possiello, Miquel
 Pujol, Ramón
 Rius, Miquel
 Romani, Joan
 Saló, Joseph
 Salvat, Joseph
 Triadó, Francisco

BAIXOS

Bonet, Angel
 Batchilleria, Lluís
 Batchilleria, Pere
 Bonet, Abel

Casals, Just
Corominas, Joseph
Daniel, Joseph
Domingo, Joseph
Escofet, Enrich
Espinach, Joseph
Garreta, Joseph
Gil, Joaquim
Gili, Joseph

Gonzalez, Joseph
Prat, Joaquim
Piñol, Francesch
Salvat, Ramón
Soler, Joan
Tudó, Rafel
Valls, Miquel
Xifré, Frederich

DEIXEBLES — SECCIÓ D' HOMES

Alsina, Jaume
Bertran, Joseph
Barbany, Genís
Corominas, Vicens
Crespo, Ramón
Casals, Joan
Dasca, Gayetà
Font, Antoni
Fornells, Eduart
Gili, Pere

Munné, Antoni
Pujol, Joan
Richarte, Joaquim
Richarte, Ricart
Reniu, Tomás
Serra, Oronci
Sans, Joaquim
Traid, Joseph
Vila, Joseph M.^a

CORISTAS — SECCIÓ DE SENYORETAS

Brugada, Concepció
Bordas, Concepció
Batlle, Dolors
Cardona, Assumpció
Costa, Adela
Costa, Joana
Cleries, Mercé
Castells, Angela
Domenech, Angela
Estapé, Francisca
Estapé, Maria
Espinach, Paula
Espinach, Lleonor
Falcó, Balbina
Fortuny, Rosa
Fornells, Andreua
Gimenez, Montserrat
Gurgui, Montserrat
Guilera, Mercé
Gispert, Lluís
Garriga, Dolors
Huard, Emilia
Lambert, Eularia
Lluitat, Estrella
Lluberas, Josepha
Millet, Dolors

Maffei, Sofia
Maluquer, Rosa
Marquet, Isabel
Millet, Francisca
Mató, Antonia
Mató, Concepció
Mas, Concepció
Massip, Josepha
Obrador, Margarida
Ochoa, Mercé
Puig, Mercé
Pujol, Agna
Pomar, Dolors
Pomar, Concepció
Pausas, Maria
Piñeiro, Josepha
Roca, Pilar
Roca, Loreto
Rafart, Trinitat
Rafel, Mercé
Riera, Maria
Rabella, Enriqueta
Sancristófol, Antonia
Sancristófol, Angela
Solá, Francisca
Salés, Dolors

Buxaderas, Eduart
 Bordas, Frederich
 Borrás, Rafel
 Borrás, Enrich
 Bultó y Sert, Francisco
 Bertrán, Ferrán
 Bultó, Isidro
 Blanch y Martí, Joan
 Bruguera, Anton
 Barbará, Joseph
 Blasi, Joseph
 Bot, Joseph
 Botey, Joseph
 Bofarull y París, Feliciá
 Bassols, Vicents
 Bonet, Albert
 Bertrán y Maristany, Jaume
 Bassegoda, Bonaventura
 Brossa, Victor
 Bernete, Serafi
 Batlle, Hermenegild
 Bassal, Joseph
 Bis, Domingo
 Brugada, Concepció
 Bordas y Carreras, Antoni
 Batlló, Frederich
 Bofill, Joan
 Bernades, Marián
 Buscá, Gayeta
 Bofill, Manel
 Busquets, Joan
 Botey, Artur
 Bordas, Concepció
 Berini, Faust
 Borrut, Salvador
 Boratau, Joan
 Bruguera, Lluís M.^a de
 Badia, Joan
 Batlló, Domingo
 Batlló, Román
 Basté y Fugarolas, Pere
 Bargalló, Joan B.
 Bertran y Musitu, Joseph
 Bergues, Joseph
 Bosch y Cusi, Joseph
 Barberá, Antoni
 Reyes, Joseph
 Biosca, Santiago
 Baguñá, Joseph
 Blanch, Joseph
 Ballester, Vicents A.
 Bonet, Ramón
 Boguñá, Joan
 Bellfort, Félix
 Bernaldo, Ramón
 Bulbena, Arthur
 Basté y Riera, Pere
 Bofill, Santiago
 Berenguer, Lluís
 Balcells, Ramón
 Barba y Ferrer, Bonaventura
 Bosch y Roca, Joseph
 Balaguer, Manel
 Barri, Joan
 Boada, Jaume
 Bartra, Joseph
 Bru y Montserrat, Jaume
 Bonsim, Nicolau
 Batchillería, Lluís
 Bargalló, Emili
 Baqué, Francisco
 Borrás y Quintana, Joseph
 Bomún y Martí, Antoni
 Basso, Pere
 Basso, Joseph
 Batchillería, Pere
 Bertrand, Francisco de P.
 Bellapart, Bonaventura
 Batlle, Dolors
 Barahona, Francisco
 Berenguer, Joan
 Balcells, Manel
 Barris, Baldomer
 Balta, J. Miquel
 Brosa y Sabé, Victor
 Branyas, Joseph
 Bargalló, Joseph
 Benet, Ramón
 Bernal, Joan
 Bertrán, Joseph
 Boix, Frederich
 Barri Abad, Joseph
 Bonastre, Jaume
 Balaguer, Joan
 Buxados, Genoveva
 Bartolí, Pere
 Barbany, Lluís
 Balta, Antoni
 Brunet y Viadera, Antoni
 Baro, Emili
 Baixas, Joan
 Baliu Manel
 Borrell y Oliveras, Pau
 Bonet y Espasa, Domingo
 Bonet y Espasa, Francesch
 Balart, Joseph
 Comella, Joseph M.^a
 Casas, Francisco
 Comas, Joseph
 Casas, Enrich
 Comella, Antón
 Camarasa, Esteve
 Casamitjana, Joseph
 Coll, Miquel
 Codina, Pere
 Casas, Antoni
 Colomé y Besomba, Antoni
 Codina, Ramón

Costa, Joan
 Canals, Emili
 Casals, Ignasi
 Closas, Ramón
 Cabeza, Carme
 Cardona, Assumpció
 Castells, Tomás
 Cardona, Pilar
 Cisteró, Salvador
 Creixans, Enrich
 Coca, Joan de la C.
 Calvo, Ramón
 Castellvell, Joan
 Civil, Joseph
 Criquet, Joan
 Comella, Pere
 Costa, Joana
 Costa, Adela
 Capella, Joseph M.^a
 Caballer, Joan
 Crespi, Joan
 Cros, Pere
 Casulá, Joseph M.^a
 Caballer, Antoni
 Costa, Francisco
 Cacharo, Pauli
 Carné, Eduart
 Calduch, Joseph
 Casadó y Fisans, Joan
 Comas, Antoni
 Cercavins, Isidro
 Capo, Baltasar
 Cabot y Rovira, Joaquim
 Comas, Ignasi
 Codina y Pagés, Salvador
 Casas y Tarragó, Francisco
 Civil, Pere
 Costa y Grande, Agustí
 Capdevila, Antoni
 Cortinas, Vicents
 Capdevila, Millá de la C.
 Casamajó, Joseph
 Cristies, Cassimir
 Cardona, Enrich
 Comas, Joan
 Catarineu, Ramón
 Casulá y Aguilar, Joseph
 Casacuberta, Vicents
 Cardús, Joan
 Crexans, Pere
 Creus, Jaume
 Castells, Francisco
 Canonge, Joseph
 Capella, Cayo M.^a
 Cardona, Facunda
 Colomer y Tutau, Antoni
 Cataumbert, Marian
 Crespi, Joan
 Clot, Lluís

Cléries, Mercé
 Cendra, Pere
 Corominas, Enrich
 Cucurní, Leandre
 Carles y Tobía, Emili
 Cases de Ayxemus, Joseph M.^a
 Creus, Joseph
 Coma, Ramón
 Cortés, Gumersindo
 Carbonell, Jaume
 Clapers, Cassimir
 Clapers, Joseph
 Colominas, Joseph
 Cardús, Isidro
 Casas, Antoni
 Conde, Francesch
 Cuffi, Joan
 Canadell, Bernat
 Capdevila, Joan
 Cabrestany, Joseph
 Colomer, Pau
 Cusachs, Joseph
 Castells, Antón
 Castells, Angela
 Coromina, Francisco de P.
 Camps, Albert
 Campmany, Antoni de P.
 Company, Joaquim
 Carné, Jaume
 Castany, Jacinto
 Casamada, Joan Bautista
 Carsi, Ignasi
 Comas, Felip
 Casanovas, Joseph
 Casanovas, Pere
 Ciervo, Candi
 Cuera, Francisco
 Coronas, Pere
 Cortina, Miquel
 Cunties, Jaume
 Cuadras, Enrich
 Claramunt, Melitó
 Casas y Arxer, Joan
 Casas y Vinyas, Lluís
 Casas y Vinyas, August
 Callao, Lluís
 Carbó, Sebastià
 Cot, Joseph
 Caballería, Joan
 Casals, Faust
 Castellvell, Marqués de
 Cabot y Rovira, Francesch
 Cabot y Rovira, Emili
 Canalias Joan
 Corominas, Joseph
 Costa, Basili
 Cantalupi, Rafel
 Calbetó, Candi
 Costa, Manel

Casanovas, Joan
Comas, Pere
Castellar, Joan de
Camprubí, Joan
Cos, Narcís
Calvet, Eduard
Calvet, Pere
Castells y Fàbregas, Alfret
Caze de Cabot, Maria-Lluïsa
Canyellas y Sans, Benet
Coll, Llorens
Carreras, Francisco
Castelltort, Francisco de
Cardona y Rocamora, Joseph
Castellanos, Joseph
Comas, Jaume
Casals y Coll, Joan
Costa y Bas, Francesch
Comella, Gonzalo
Corominas, Vicens
Canto, Antón
Carulla, Joseph
Crespo, Ramón
Colominas y Coll, Joseph M.^a
Comas y Poch, Miquel
Casany, Antoni
Cardona y Turro, Antonia
Casas, Francesch
Carles, Emili
Cabot, Joseph
Carbó, Joseph M.^a
Colomé, Salvador
Carne, Joan
Cardonas y Giros, Frederich
Carray y Bas, Simón
Cortada, Enrich
Cervera, Candi
Corominas, Vicens
Cogul, Joseph M.^a
Ciervo, Enrich
Camprubí, Antón
Costa y Carbonell, Salvador
Co y Triola, Joseph M.^a
Chicoy y Coll, Miquel
Champané, Ramón
Durán, Francesch
Domenech, Angela
Degollada, Manel
Durán, Joseph
Domenech, Anselm
Daniel, Baldomero
Daniel, Eusebi
Domenech, Eduart
Dalmau, Antón de P.
Doria, Eveli M.^a
Dominguez, Joseph
Despaix, Pau
Deu y Majó, Joseph
Daniel, Joseph

Damians, Frederich
Damians, Alfons
Doderó, Enrich
Darné, Joaquim
Domenech, Pere
Deu y Planas, Isidro
Durán y Ventosa, Lluís
Domenech, Artur
Domenech y Estapá, Antoni
Degollada, Juli
Domingo, Miquel
Domenech Fàbrega, Joseph
Doderó, Enrich
Deu y Majó, Mercé
Deu y Majó, Magdalena
Delclos, Felip
Dasca, Gayetà
Domingo y Llobet, Joseph
Dalmasas, Joseph M.^a
Escofet, Pere
Estapé y Millet, Grau
Estapé, Pau
Escardibol, Joseph
Estapé, Maria
Estapé, Francisca
Estasen, Lluís
Estapé y Millet, Salvador
Estapé, Santiago
Errando, Manel
Espinach, Joseph
Elias, Juan
Estela, viuda de Pere
Elias, Joseph M.^a
Errando Hilario, Manel
Estany, Martí
Escoté, Rafel
Escoté, Ramón
Escofet, Enrich
Espinach, Paula
Espinach, Leonor
Espinach, Frederich
Enrich, Francisco
Euras, Marian
Estrany, Geroni
Esteve, Celestí
Estela, Joan
Escolá, Francesch
Estrany, Celestí
Espelt y Palou, Andreu
Estrada, Marian
Elias y Sala, Joseph
Espinosa de los Monteros, Justo
Elias Correu, Ramón
Farrarons, Ramón
Fonollada, Jaume
Folguera y Durán, Manel
Ferrer y Batlle, Joseph
Flos y Calcat, Francisco

Ferrer y Ferrer, Antoni
 Feliu y Codina, Joan
 Ferrer y Ferrer, Pau
 Font, Marcel
 Figueras, Jaume
 Fortuny, Francisco
 Freixas, Jaume
 Ferrer, Andreu
 Foxá, Francisco de A.
 Farran, Joan
 Falcó, Balbina
 Freixas y Freixas, Francisco
 Ferre y Xaus, Domingo
 Ferres, Joseph
 Ferrer y Coll, Joseph
 Fontanills, Antoni
 Fortuny, Jaume
 Fortuny, Rosa
 Framis y Manent, Joan
 Ferrés, Francisco
 Ferre y Casals, Miquel
 Fargas, Joseph
 Fargas, Miquel
 Farnés y Viñeta, Pere
 Font, Frederich
 Ferrer y Torelló, Joan
 Ferrer, Joseph
 Figuerola y Morera, M.
 Ferrer y Maristany, Francisco
 Farran, Ignasi
 Ferrer y Ferrer, Joseph
 Farnés y Tella, Teresa
 Farnés, Francesch
 Flos y Gibernau, Antoni
 Fonollada, Pere
 Ferreri, Joseph
 Ferrer y Vidal, Lluís
 Formiguera y Soler, Lluís
 Ferrer, Enrich
 Font, Frederich
 Flaquer, Pere M.
 Falgas, Joseph de
 Farriols y Anglada, Agustí
 Fins, Raymond
 Folch y Roig, Pau
 Falcó y Seguí, Celesti
 Fortuny, Ramón
 Fàbregas, Pau
 Fonts, Joseph
 Forés, Joseph
 Fonollada y Fancuberta, J.
 Freixinet y Poch, Enrich
 Feliu y Pavia, Tomás
 Fornells, Ramón
 Farran, Joseph
 Fernandez, Manel
 Freixas Badia, Francisco
 Farres y Serra, Manel
 Fabregas y Piñana, Jaume

Folch y Torres, Joseph M.
 Freixas, Anton
 Farriols y Diez, Salvador
 Ferrer Vallés, David
 Freixas, Ramón
 Francolí, Joseph M.
 Freixas, Francisca
 Faura y Serra, Xavier
 Fàbregas, Domingo
 Francolí y Vidal, Mercè
 Fuentes, Enrich de
 Fontanals, Francisco
 Fuster, Narcís
 Font, Alexandre
 Font, Celia
 Fabregas, Francesch
 Ferrer, Rodolf
 Ferres y Musolas, Ramón
 Font, Agustí
 Fàbregas y Romeu, Pau
 Fàbregas y Romeu, Joseph
 Franquesa, Francisco
 Falp y Plana, Joseph
 Fuster y Pujadas, Francesch
 Ferrer y Clavé, Carles
 Farran y Selvas, Jaume
 Font y Laporta, Antoni
 Fabrellas, Joseph
 Fabres y Laporta, Joan
 Farrus y Franquet, Miquel
 Fornells, Eduart
 Figuerola, Joaquim
 Fabregat, Joan
 Ferres, T. Eusebi
 Folch y Torres, Lluís M.
 Fuster, Marian
 Font y Tarrat, Antoni
 Fisas y Cuyas, Jaume
 Fornells y Vilar, Andreu
 Gallisá, Anton
 García Robles, Joseph
 Guimerá, Angel
 García, Lluís
 Guiu, Ramón
 García, Joan
 Grau Sabat, Joseph
 Guitart, Farran
 Gatell, Lluís
 Gubern, Joan
 Guardia, Rafel
 Giralt, Conrat
 Guarro, Agustí
 Gonzalez, Joseph
 Güell, Eusebi
 Giralt, Enrich
 Gaspar, Miquel
 Gimenez, Joseph
 Gonzalo, Eduart
 Golferichs, Macari

Gimenez, Manel
 Gifreda, Antoni
 Gimenez, Martina
 Gimenez, Montserrat
 Gay, Joaquim M.^a
 Giró, Francisco
 Garriga y Mestana, B.
 Garriga de Gallardo, Montserrat
 Gili, Joseph
 Grifell, Pere
 Güell, Rodolf
 Gibert y Serra, Vicens M.^a
 García y Barzanallana, Manel
 Guerrero y Parera, Antón
 Garreta y Bumbardó, Joseph
 Guerrero Parera, Miquel
 Girona Vilanova, Ignasi
 Guarro, Lluís
 Granados, Enrich
 Guitart y Ser, Domingo
 Graupera y Lleonar, Felip
 Gasull y Borrás, Joaquim
 Girona, Joan
 Gay, Juli
 Gabaldà, Lluís de
 Gorina, Joaquim
 Gaspar y Palanca, Miquel
 Gaya y Busquets, Joseph
 Gorro y Fàbregas, Joseph
 Gil, Joaquim
 Güell y Matas, Ricart
 Gomis y Peral, Cels
 Gisbert, Gustau
 Guileria y Camarasa, Mercè
 Gabarro y Borrás, Bartomeu
 Gorchs y Esteve, Cèsar
 Gual, Francisco
 Guillem y Ferres, Emili
 Guileria, Baldiri
 Grezner, Llorens
 Grau y Granell, Francesch
 Güell, Francisco
 Gaspar y Abella, Joseph
 Gispert Maria, Lluís
 Godo, Olaguer
 Giralt, Ramón
 García, Rafel
 Godo y Pelagré, Joseph
 Gay, Esteve
 Galcerán, Maria
 Guadiet, Salvador
 Gallart, Eugeni
 Gili, Pere
 Grau, Fortunat
 Güell y Clapes, Ramón
 Gimenez Perez, Antoni
 Gros, Marian
 Graner, Lluís
 Güell y Clapes, Pere

Garriga y Molins, Anton
 Gimeno, Emili
 Gali y Lalande, Ricart
 Gurgui, Montserrat
 Gibert, Miquel
 Garriga, Dolors
 Guinart y Peix, Lluís
 Guitart y Lladó, Ignasi
 Gomart, Joseph
 Grau Subirá, Esteve
 Gorostegui Soucheiron, Enrich
 Huard, Enrich
 Huard, Albert
 Hostench, Joaquim
 Huard y Sanjuan, Enrich
 Hurtado y Estapé, Anton
 Huard, Emilia
 Jorba y Romanyach, Emili
 Jover de Girona, Agna
 Juncá, Guillém
 Junoy, Emili
 Jover, Bonaventura
 Jansá, Tomás
 Jové y Quiñones, Manel
 Jové, Ramón
 Jordana, Domingo
 Jacas, Joan
 Jaumandreu, Francisco
 Juncadella, Pere
 Jorba y Olivé, Jaume
 Juliá y Escuder, Manel
 Juliá y Escuder, Salvador
 Jover y Pomar, Antoni
 Juliá, Joseph
 Juncosa, Leopold
 Juliá, Romá
 Jorba, Emili
 Juyol y Sotillos, Diego
 Lapeyra, Enrich
 Lamotte de Grignon, Joan
 Lapeyra, Leandre
 Lafarga, Lluís
 Laporta, Miquel
 Luandra, Pere
 León y Luque, Frederich
 Luengo, Manel
 Lavila y Perayde, Joaquim
 Lopez Franch, Joseph
 Lopez, Francesch
 Lopez, Joseph
 Laluber y Caminal, Eularia
 Lleyxa, Francesch
 Llop y Vives, Joseph
 Llorens, Just Joseph
 Lleonart y Nart, Joseph
 Llimona, Joseph
 Llimona, Joan
 Lloveras, Manel
 Llouch, Jaume

- Llobet y Soles, Miquel
 Llorens, Eduart
 Llop, Francisco de A.
 Llovera y Bofill, Arthur
 Llaverías, Joan
 Llop, y Ester, Francisco
 Lleó y Morera, Albert
 Lliurat y Carreras, Leonor
 Lliurat y Carreras, Estrella
 Llauradó y Gonzalez, Bonaví
 Llambias y Malla, Guillem
 Llobet y Sala, Magí
 Lluch, Joaquím
 Llorens, Francesch
 Longarriu, Salvador
 Lladó, Manel
 Lluch y Tintorer, Joseph
 Lligé, Joaquím
 Lledó, Roch
 Llenas, Joan
 Lluveras y Roqueta, Josepha
 Millet y Pagés, Lluís
 Muro, Domingo
 Montlleó, Joseph
 Millet y Pagés, Joan
 Millet y Villá, Francesch
 Millet y Pagés, Francischo
 Mascaró, Pere
 Mora, Felíu
 Majó, Joan
 Millet y Villá, Pere Adrià
 Millet y Estapé, Tomás
 Millet y Estapé, Eugeni
 Maristany, Lluís G.
 Martorell, Joan
 Moragas, Vicens
 Mestanza, Ramón
 Mas, Domingo
 Moragas, Geroni de
 Musolas, Joan
 Mata, Alfred
 Maristany, Pere G.
 Massip, Emili
 Maristany, Isidro
 Maristany, Félix
 Mir, Camilo
 Maumús, viuda de
 Meler, Joseph
 Morera, Joseph
 Millet y Villá, Dolors
 Millet y Millet, Jaume
 Mató, Antonia
 Mató, Concepció
 Millet y Pagés, Joseph
 Massó y Torrents, Jaume
 Martí, Frederich
 Moré, Joseph
 Millet y Estapé, Francisca
 Milá y Samá, Joan
 Matas y Picañol, Joseph
 Modolell, Joaquím
 Matas, Hermenegild
 Matas, Miquel
 Millet y Maristany, Eugeni
 Mateu, Joaquím
 Martinez y Serriñá, Edgard
 Martinez y Serriñá, Arnald
 Mata, Llorens
 Monfort, Carles
 Muntañola y Carner, Pere
 Martí, Francisco de P.
 Marcó y Tapias, Trinitat
 Mateu y Murt, Joan
 Maristany y Olivé, Alfred
 Maluquer y Anzizu, Josep M.
 Maluquer, Manel
 Maluquer, Agustí
 Maspons y Anglasesell, Antoni
 Manaut y Taberner, Pere
 Mas y Colom, Joan
 Maffei, Sofia
 Martinez Gras, Ramón
 Moliné y Brases, Lluís
 Morató, Antón
 Martinez y Sunyer, Joseph
 Mas y Carles, Joseph
 Massagué y Compte, Abdón
 Mestres y Codina, Eusebi
 Masclans y Pascual, Esteve
 Masó y Morros, Joan
 Masana, Ignasi
 Masana, Carles
 Malet, Joan
 Massó, Antoni
 Majó y Cardona, Casimira
 Mitjants, Bartomeu
 Masó, Andreu
 Magda, Jordi
 Marcó y Tapias, Elisa
 Millet y Pagés, Salvador
 Matheu, Francesch
 Moliner, Manel
 Maluquer, Rosa
 Matabosch, Rafel
 Mir y Fullá, Rosendó
 Moya, Andreu
 Mestres, Vicens
 Molas y Ricart, Joseph
 Muller, Joseph
 Modolell, Joan Bta.
 Maragall, Joan
 Marquet, Isabel
 Mas y Sausina, Concepció
 Millat, Joan
 Mas, Jaume
 Mayol, Brunon
 Martell, Conrat
 Muntasós, Joaquím

Martí y Juliá, Domingo
 Martínez y Soler, Ricart
 Maristany y Bertrán, Grau
 Martí y Serra, Pau
 Montané, Enrich
 Mañá, Jaume
 Mariné, Joseph
 Montané, Sebastià
 Matas, Ramón
 Macip, Joan
 Moreno, Juli
 Maymó, Ricart
 Martí, Juliá
 Mansana, Joseph
 Miró, Gabriel
 Miró, Bonaventura
 Molera y Soler, Joseph
 Molera y Soler, Antón
 Montells, Francisco
 Macip y Sunyer, Josefa
 Mas, Ramón
 Mauri, Pere
 Martí y Closas, Jacinto
 Miquel, August
 Mateu, Joaquim
 Mone, Pere Joseph
 Mastó, Frederich
 Moll, Llorens
 Mora, Arthur
 Mayoral, Pere
 Mallol, Francesch
 Marsillach, Joaquim
 Motger, Joaquim
 Montreal, Lluís
 Masferrer, Concepció
 Morell, Enrich
 Mas, Ramón
 Mesa, Joseph
 Millet, Felip
 Molas, Ramón
 Mas, Jaume
 Mercé, Ferrán
 Marquet, Teresa
 Mestres, Joan
 Masó y Cornellá, Joan
 Martorell, Joseph
 Martínez y Passapera, Emili
 Millet y Villa, Salvador
 Malet, Ramón M.^a
 Monné y Romeu, Antoni
 Muntañola y Carné, Joan
 Muntañola y Carné, Lluís
 Muntañola y Carné, Antoni
 Meix y Brufau, Eugeni
 Mussons y Mallofré, Antoni
 Miquel y Planas, Ramón
 Medina y Serra, Frederich
 Marxuach y Solo, Jaume
 Nicolau, Antoni

Niubó, Joseph
 Noblom, H. Enry
 Noguera, Lluís
 Noguera y Galcerán, Antón
 Noguera, Félix
 Noguera, Albert
 Navés y Robinat, Emili
 Nubiola, Francisco
 Nubiola, Jacinto
 Nonell, Francisco
 Navarro y Torrell, Estanislau
 Nonell, Joan
 Nugués, Gabriel
 Negre, Antoni
 Niolet, Rossendo
 Noguera, Anicet
 Noguera y Garriga, Ramón
 Niubó, Joseph M.^a
 Oliva, Antoni
 Oriol, Joan
 Oristrell, Joan
 Orta, Salvador
 Oristrell, Domingo
 Obea, Francisco
 Ortega, Pere
 Obradors y Barceló, Margarida
 Obradors y Barceló, Joan
 Oliva y Solé, Ignasi
 Oller, Narcís
 Ordeix, Joseph
 Oribitg, Lluís
 Ochoa, Mercé
 Oller y Codoñet, Macari
 Oliva y Rabella, Ramónt
 Ortínez, Joseph
 Oriol y Cantaluppi, Joseph
 Ordeig, Olaguer
 Olivé y Gros, Angel
 Oliva y Quintana, Joan
 Oliveras y Devesa, Lluís
 Orriols y Sarret, Ramón
 Pedrell, Felip
 Però, Francisco
 Pomar, Bartomeu
 Pujol, Joseph
 Puig y Alfonso, Francisco
 Palau, Claudi
 Pujol y Mallart, Lluís
 Pin y Soler, Joseph
 Pareto, Antonin
 Pedrola, Froilán
 Pons, Joan Bta.
 Puigdollers, Joseph
 Pagés y Rueda, Pere
 Permanyer, Ricart
 Prat y Coll, Joaquim
 Parellada, Marián
 Piñeiro, Antoni
 Pach, Ramón

Pujol, Joan
 Prat, Martí
 Portell, Alexandre
 Picarín, Jaume
 Pastoret, Pau
 Perciba, Carme
 Perciba, Josepha
 Possiello, Miquel
 Palau y Puig, Joan
 Pujol, Francesch
 Pagés, Jaume
 Puig, Mercé
 Poblet y Camps, Joan
 Puig, Joan
 Pedrals, Arthur
 Puigdomenech, Eluis
 Poch, Joan
 Parera, Tomás
 Pagés, Ricart
 Pou y Catus, Andreu
 Piñol y Costa, Joan
 Perciba, Joan
 Piqué y Oliver, Antoni
 Pons, Alexandre M.
 Portabella, Emili
 Pous, Franciscó
 Perez y Capdevila, Enrich
 Pomar y Pons, Dolors
 Patau, Joaquím
 Pellicer, Joan
 Pi, Eduard
 Payás y Falguera, Ignasi
 Pomar, Ricart
 Pomar y Pons, Concepció
 Prats y Sabaté, Josep
 Perelló, Ramón
 Pla, Manel
 Pla y Coll, Joan
 Pujol y Brull, Adolf
 Porta y Nolla, Joan
 Pomar, Joseph
 Pujol, Bernat
 Pausas, María
 Piñeiro, Josepha
 Petxamé y Rosal, Ramón
 Prats y Subirá, Francesch X. de
 Piera, Joseph
 Ponsa, Lluís
 Pin y Soler, Emili
 Planella y Ferrer, Joan
 Pal y Salas, Joseph
 Pedret, Franciscó
 Puig y Balansó, Llorens
 Pascual, Joseph
 Pujol y Burgas, Ramón
 Pascual y Casas, Joseph
 Padró, Enrich
 Pascual, Joan
 Puig-Samper, Frederich

Pascual y Serra, Joseph M.^a
 Puig y Cadañach, J.
 Prat de la Riba, Enrich
 Planas y Barba, Pere
 Pin, Armando
 Pidelaserra y Brias, Antoni
 Pons y Cartañá, Joan
 Paytubí, Pere
 Patau, Antoni
 Passarans, Jaume
 Planas, Joseph
 París, Antoni
 Pascual, Sebastiá
 Prim de Balle, Joseph M.^a
 Pereira y Alcántara, Víctor
 Piera y Tassias, Martí
 Puig y Font, Ramón
 Parellada, Enrich
 Peris, Pere
 Planella, Lluís
 Palazon y Planas, Antoni
 Pujol, Agnà
 Perarnau y Casas, Antoni
 Perecamps y Tarragó, Antoni
 Pallas Carreras, Jacinto
 Prats, Francesch
 Pujol, Joseph
 Pascual y Bager, Pere
 Planas y Sallés, Joan
 Palomas y Llenas, Sebastiá
 Puig y Pascual, Esteve
 Pidelaserra, Francisco
 Parés, Feip
 Puiguriguer, Ricart
 Puiguriguer, Lluís
 Prats, Manel
 Pujol y Maresch, Tomás
 Perpinyan, Joan
 Plá y Daniel, Narcís
 Pascual de Bofarull, Sebastiá
 Patxot y Juvert, Francesch
 Planas, Francesch
 Prat, María
 Puigdevall, Francisco
 Pujol y Rubio, Marian
 Puiggarí, Elisab
 Pibernat y Andreu, Rafel
 Portillo, Jaume
 Pella y Forgas, Joseph
 Peitx, Rossendo
 Portabella, Carles
 Perez y Trepas, Ramón
 Pagés y Fábregas, Pere
 Piñol, Joan
 Pastor, Mercé de
 Padró, Joseph
 Plaja y Serra, Claudi
 Palet, Salvador
 Pont y Creus, Pere

piñol y Mas, Francisco
 Plasencia, Joseph
 Planas y Bacigalupi, Emili
 Pau y Arañó, Manel
 Pascual y Alegre, Soletat
 Palau y Oller, Manel
 Pellicer, Theodor
 Palau y Serra, Pere
 Perearnau y Casas, Joaquím
 Piñol y Piñol, Felip
 Petit, Salvador
 Puiggarí, Lluís A.
 Pi y Sisa, Pere
 Puxol, Joan
 Quintana, Ramón
 Quintana y Feliu, Eudalt
 Quintana, Sixt
 Queraltó, Jaume
 Ribas, Nicolau
 Riera, Francisco
 Ribalta y Espauella, Joaquím M.
 Riera, Lluís
 Recolons, Esteve
 Riera, J. Alexandre
 Rabella, Eugeni
 Ribas, Pere
 Rodon, Joseph
 Rusiñol, Santiago
 Rafel, Joseph
 Redon, Enrich
 Rius, Agustí
 Roca, Loreto
 Roca, Pilar
 Rocamora, Manel
 Riera, Emili
 Ribera, Joaquím
 Renom, Faust
 Reventós, Pere
 Rafart, Trinitat
 Ribé y Labarta, Manel
 Ribas, Antón
 Recort, Joseph
 Rimbau, Joseph
 Ribalta y Tisáns, Francisco
 Rull, Salvador
 Reig, Lluís
 Rovira, Francisco
 Ribalta, Tomás
 Rafart, Eduart
 Rovira, Joseph
 Rabella, Cristófol
 Romaní y Balada, Joan
 Regordosa, Rubert
 Rodón, Matías
 Rius y Rius, Miquel
 Rabella, Francisco
 Roig y Blanch, Salvador
 Richarte y Hardy, Joaquím

Robert, Ventura
 Rosich, Joan
 Rosich, Joaquím
 Raynard, Lluís
 Riera, Joan
 Rubió y Lluch, Antoni
 Riera y Ponsa, Maria
 Riera y Ponsa, Francisco
 Roig y Pruna, Arthur
 Rahola, Pere
 Roig y Pedret, Enrich
 Roig y Pasqual, Pere
 Rigualt-Pbre., Tomás d'A.
 Renom y Font, Pietat
 Regordosa, Marián
 Roig y Puñed, J.
 Romaní y Serra, Domingo
 Robreño, Narcís
 Ribas y Joseph, Joan
 Robert, Allert
 Roig, Joaquím
 Rafecas, Joseph
 Rusiñol, Albert
 Romaní y Puigdengolas, Francisco
 Ricart y Gila, Joseph
 Roca, Joseph M.
 Ramoneda, Francisco de P.
 Ribera y Prat, Joan
 Roig y Pellisé, Ramón
 Raurich, Salvador
 Rodón é Inglés, Ciri i
 Rabasa, Ramón
 Ramón, Eugeni
 Ruiz y Belan, Ramón
 Riquer, Alexandre de
 Rifá, Jaume
 Roig y Fonts, Joan
 Roig y Fonts, Gabriel
 Robert, Candi
 Richarte, Joaquím
 Richarte, Ricart
 Rosell, Joaquím
 Rosich y Rovira, Joaquím
 Rull y Puig, Ramón
 Roura y Rocasalba, Frederich
 Rafols y Bergés, Joseph
 Robert y Camps, Antoni
 Ramoneda y Andreu, Eduart
 Recasens, Joseph
 Roura y Peypoch, Llorens
 Riera Batet, Lluís
 Renalias y Batet, Joseph
 Ribalta, Joseph
 Riera y Bertrán, Joaquím
 Reniu y Pijoan, Tomás
 Rodoreda, Andreu
 Ribas y Comas, Antón
 Riera, Ferran
 Rubert, Frederich

Recolons Recolons, Joseph	Ticó, Delina
Riera, Joan	Torres, Joseph
Rotllant, Mario	Torres, Joan
Rabella, Enriqueta	Torres, Josep
Salvat, Joan	Torres, Josep
Serrà, Andreu	Torres, Josep
Soler, Joan	Torres, Josep
Serra, Joaquim	Torres, Josep
Serra y Porxas, Joaquim	Torres, Josep
Sampera, Llorens	Torres, Josep
Sanjuan, Anton	Torres, Josep
Sala, Angel	Torres, Josep
Suñol, Anton	Torres, Josep
Sans, Albert	Torres, Josep
Serrat, Joseph	Torres, Josep
Sanahuja y Dasca, Francisco	Torres, Josep
Sensat y Millet, Agustí	Torres, Josep
Suñol, Esteve	Torres, Josep
Soldevila, Joseph	Torres, Josep
Soler y Aragonés, Manel	Torres, Josep
Soler y Aragonés, Joan	Torres, Josep
Salés, Carme	Torres, Josep
Seriñá y Masferrer, Joan	Torres, Josep
Salés, Joseph	Torres, Josep
Serra, Joseph	Torres, Josep
Soler y Cerdá, Joan	Torres, Josep
Surribas, Joseph	Torres, Josep
Sagristá, Vicens	Torres, Josep
Sagrera, Joseph	Torres, Josep
Solá, Jaume	Torres, Josep
Sarrado, Salvador	Torres, Josep
Saló, Joseph	Torres, Josep
Serrahima, Lluís	Torres, Josep
Sagnier y Villaverchia, Leopold	Torres, Josep
Sobregreu, Joseph C. de	Torres, Josep
Sal y Aymar, Ramón	Torres, Josep
Sala y Caba, Antoni	Torres, Josep
Sabatés y Vila, Joseph de	Torres, Josep
Solá y Raventós, Jaume	Torres, Josep
Sancristófol, Antonia	Torres, Josep
Salés y Tarragó, Do'ors	Torres, Josep
Santasusagna, S.	Torres, Josep
Sa'vat y Espasa, Joseph	Torres, Josep
Saforcada, Manel	Torres, Josep
Sabadell, Rafel	Torres, Josep
Sancristófol, Pere M.	Torres, Josep
Solá y Vergés, Felip	Torres, Josep
Soler y Aragonés, Balbina	Torres, Josep
Serrajordi, Joseph	Torres, Josep
Sa'tor, Gil	Torres, Josep
Sagué y Marés, Ricart	Torres, Josep
Serra, Ignasi	Torres, Josep
Sensat y Millet, Grau	Torres, Josep
Sabater, Joseph	Torres, Josep
Sastre, Antón	Torres, Josep
Salvat y Espasa, Ramón	Torres, Josep
Sensat, Francesch	Torres, Josep
Salvat lsern, Antonia	Torres, Josep
Soler y March, Léonci	Torres, Josep
Solá, Alfons	Torres, Josep
Sensat, Jaume	Torres, Josep
Sanllehy y Puig, Joseph	Torres, Josep
Santana y Soler, Joseph	Torres, Josep
Serrallonga, Antonia	Torres, Josep
Santamaria, Candi	Torres, Josep
Sabatés y Vila, Antoni de	Torres, Josep
Sanpera y Sala, Ignasi	Torres, Josep
Sala de Sanpera, Esperansa	Torres, Josep
Segura, Santiago	Torres, Josep
Salvat y Espasa, Manel	Torres, Josep
Salvatella Gibert, Joan	Torres, Josep
Solá de Mas, Antoni	Torres, Josep
Subirá, Pau	Torres, Josep
Saló, Joaquim	Torres, Josep
Serra y Serramallera, Arthur	Torres, Josep
Saló, Carme	Torres, Josep
Soler, Pere	Torres, Josep
Sebastià, Antoni	Torres, Josep
Sabater y Vicens, Arthur	Torres, Josep
Saló, Teresa	Torres, Josep
Solá y Gener, Francisca	Torres, Josep
Sanchez, Miracle	Torres, Josep
Sala y Borrell, Joannec	Torres, Josep
Satorres, Joseph	Torres, Josep
Sagrera, Lluís	Torres, Josep
Sanchez, Frederich	Torres, Josep
Sancristófol, Angelas	Torres, Josep
Suarez, Joseph	Torres, Josep
Sangenis, Vicens	Torres, Josep
Serra, Albert	Torres, Josep
Salat, Joseph	Torres, Josep
Sadurni, Joan	Torres, Josep
Sardá y Ladico, Joan	Torres, Josep
Sentis, Joseph	Torres, Josep
Soldevila, Joan	Torres, Josep
Serra, Enrich	Torres, Josep
Socias, Benvingut	Torres, Josep
Soler, Anton	Torres, Josep
Saltiveri y Vidal, Anton	Torres, Josep
Soler y Damians, Ignasi	Torres, Josep
Soler y Damians, Alexandre	Torres, Josep
Servent, Joseph M. ^a	Torres, Josep
Sal, Domingo	Torres, Josep
Simón, Benet	Torres, Josep
Serra y Suñol, Joseph	Torres, Josep
Solibelle, Rafel	Torres, Josep
Sedó, Pere	Torres, Josep
Solervicens, Valentí	Torres, Josep
Serra, Raymond	Torres, Josep
Solá y Oms, Bonaventura	Torres, Josep
Sala, Bonaventura	Torres, Josep
Serra y Gonzé, Oronci	Torres, Josep
Simó, Pompeu	Torres, Josep
Soler y Brufau, Francisco	Torres, Josep
Sindreu, Joseph	Torres, Josep
Sans, Joaquim	Torres, Josep
Trulls, Ferran	Torres, Josep
Ticó, Angela	Torres, Josep

Ticó, Delfina
 Torrens, Joseph
 Torrus, Joseph
 Talleda, Miquel
 Trabal y Bultó, Luis
 Trinchet, Francesch
 Torres y Reyató, Jacinto
 Torra, Joan
 Texidó, Marcell
 Tintoré, Rafel
 Torrus y Arabial, Melció
 Tort y Matamala, Vicens
 Terrés y Sardá, Rosa
 Torres, Joseph
 Torras, Cesar A.
 Thomas, Joseph
 Thomas y Corrons, Joseph
 Turrull Fournolls, Joan
 Torelló, Agustí
 Terra, Jaume
 Torán, Frederich
 Tudó y Durán, Rafel
 Talleda y Torrus, Francisca
 Torras, Francesch
 Trabal y Bultó, Joan
 Tarrat y Quert, Salvador
 Targa y Vilanova, Ramón
 Termens, Vda. Busuldo
 Torras y Nogués, Joseph
 Torrens, Esteve
 Taverner, Pere
 Taverner, Lluís
 Torner y Arques, Emili
 Tarré y Carné, Emili
 Tort, Isidre
 Terrades, Joan
 Torruella y Oms, Miquel
 Triadó, Francisco
 Tor, Pere
 Torramurell, Joan
 Trabal, Joan
 Trias y Davi, Joan
 Trueta, Rafel
 Torruellas y Albareda, Joseph
 Trahit, Joseph
 Tarragó, Joaquim
 Torruella, Joseph
 Urgellés, Manel
 Uriách, Francisco
 Uriách, Joseph
 Uriách y Coll, Agustí
 Uriách, Neus
 Uriách, Pilar
 Uriách y Coll, Juli
 Umbert, Joseph
 Umbert y Corderas, Joseph
 Utesá y Campmany, Salvador
 Uviel, Jaume
 Ubach y Cadena, Andreu

Virgili, Pere
 Vidal, Joseph
 Vives, Rafel
 Viñas, Frederich
 Ventura, Pere
 Ventura, Vifred
 Vallhonrat, Pere
 Vintró, Juli
 Vives, Camilo
 Valls y Vicens, Joseph
 Ventura, Joseph
 Vidiella, Carles G.
 Valls, Miquel
 Vall, Jaume
 Vives, Jaume
 Vallescá, Joan
 Ventura, Llorens
 Vallés y Ferré, Pau
 Vallés y Marxuach, Joan
 Vila, Conrat
 Villavechia, Enrich
 Vives, Joan
 Valls y Ventura, Camilo
 Vives, Rosendo
 Vallés y Ribot, Joseph
 Vila, Francisco
 Vill-lloch, Caritat
 Ventós, Jaume
 Vilella, Bartomeu
 Valentí y Feliu, Joan
 Vidal, Salvador
 Vill-lloch y Ribera, Joseph
 Viza, Joseph
 Vilaró y Galland, Ramón
 Verdaguers, Emili
 Vallés, Salvador
 Vidal Ribas y Güell, Emili
 Vintró, Enrich
 Ventosa, Joseph
 Vilella, Miquel
 Viñas Albiol, Jaume
 Vallés y Vidal, Emili
 Viñas, Juliá
 Vila y Soler, Joseph
 Vilanova, S.
 Valarino y Wallis, Enrich
 Vila y Pagés, Miquel
 Villanueva, Francisco
 Vilarasau, Alfons
 Villá, Pere
 Vidal y Morera, Victor de
 Verdager y Callis, Narcís
 Vallés, Joan
 Vila y Serrat, Eduard
 Via y Pagés, Joseph
 Valls y Valls, Lluís
 Viladoms, Maria de la A.
 Vinagre, Manel
 Vergés, Francesch

Vila, Joseph
Vila, Lluís
Vilaseca, Lluís
Vidal, Francisco
Vidal, Vero
Viola, Miquel
Viola y Vergés, Lluís
Vancells, Joaquim
Villar, Joseph
Vila, Victorina
Vilaregut, Ernest
Viera de Valls, Ricart
Vilajoana, Napoleón
Vives y Pons, Francesch
Viladoms, Eussebi
Valles y Vidal, Emili
Valentí, Isidro
Vallés y Vidal, Joseph
Vinyals, Ot
Vives, Francisco

Vicens y Corominas, Joan
Vall, Joseph
Vives y Ballvé, Ricart
Vila y Vall, Joseph M.^a
Vidal y Montaner, Juli
Vergez, Joseph
Vilaclara, Joseph M.^a
Vilardell, Joseph
Vall-Ilovera y Codol, Pere
Vallés, Lluís
Vergés y Barris, Joan
Vinyas, Marian
Wehrle, Emerenciana
Wehrle, Jesús
Xifré, Frederich
Xifré, Dolors
Xifreda, Joan
Xanxo, Sebastià
Xanxo y Esteve, Guadalupe

